

Türkiye’de Erkek

Şiddetiyle Mücadelede

Sığınaklar ve Da(ya)nışma

Merkezleri

Kadın Sığınakları ve Da(ya)nışma
Merkezleri Kurultayı

sığınaksızbirdünya

Bu proje Avrupa Birliği
tarafından finanse edilmektedir

Kadın Sığınakları ve Da(ya)nışma
Merkezleri Kurultayı

**Türkiye’de Erkek
Şiddetiyle Mücadelede
Sığınaklar ve Da(ya)nışma
Merkezleri**

Kadın Sığınakları ve Da(ya)nışma Merkezleri Kurultayı
**Türkiye’de Erkek Şiddetiyle Mücadelede Sığınaklar
ve Da(ya)nışma Merkezleri**

Yazarlar

Kadın Sığınakları ve Da(ya)nışma Merkezleri Kurultayı Bileşenleri

Yayına Hazırlayanlar

Selime Büyükgöze, Tülin Semayiş

sığınaksızbirdünya

www.siginaksizbirdunya.org

Bu yayın Avrupa Birliği’nin maddi desteği ile hazırlanmıştır. İçerik tamamıyla Kadın Sığınakları ve Da(ya)nışma Merkezleri Kurultayı’nın sorumluluğu altındadır ve Avrupa Birliği’nin görüşlerini yansıtmak zorunda değildir.

İÇİNDEKİLER

GİRİŞ	4
“SİĞİNAK İSTİYORUZ” KAMPANYASI	8
ŞİDDETİ ÖNLEME VE İZLEME MERKEZLERİ	8
SİĞİNAKLAR	11
BELEDİYELER	14
SONUÇ	18
EKLER	
EK 1 - 24. KADIN SİĞİNAKLARI VE DA(YA)NIŞMA MERKEZLERİ KURULTAYI SONUÇ BİLDİRGESİ	19
EK 2 - “SİĞİNAK İSTİYORUZ” KAMPANYASI METİN VE GÖRSELLERİ	28
EK 3- BİLGİ EDİNME BAŞVURU DİLEKÇELERİ	42
EK 4- AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI BİLGİ EDİNME BAŞVURUSU YANITI	51
EK 5- KAYSERİ ŞÖNİM BİLGİ EDİNME BAŞVURUSU YANITI	56

Giriş

Kadın Sığınakları ve Da(ya)nışma Merkezleri Kurultayı, kadına yönelik şiddetle mücadele alanındaki deneyimleri paylaşmak, ortak politikalar saptamak, örgütler ve kurumlar arasında kalıcı bir iletişim ağı kurmak amacıyla 1998'den bu yana bir araya gelen ve Türkiye'de kadına yönelik şiddet alanında çalışan kadın örgütlerini bir araya getiren en geniş organizasyondur. Yıllar içerisinde sayısı artan Kurultay bileşenleri, sığınak ve/veya dayanışma merkezi bulunan ya da bunu kısa vadede hedefleyen feminist ve bağımsız kadın örgütlenmeleridir. 2021 itibariyle Kurultay bileşenleri Türkiye'nin 16 ilinde faaliyet gösteren 30 kadın örgütünden oluşmaktadır¹.

Kurultay, düzenlenmeye başladığı tarihten itibaren, kadına yönelik şiddetin önlenmesinin ancak sürekli ve örgütlü bir mücadeleyle mümkün olduğunun bilinciyle örgütlenen Türkiye kadın hareketinin erkek şiddetine karşı yürüttüğü mücadelenin en geniş platformlarından biri ve bu mücadelede feminist ilke ve yöntemlerin savunucusudur. 1998 yılından bu yana yapılmakta olan Kurultaylar, sadece şiddetle mücadele alanında çalışan kadınların deneyimlerini paylaşmasına imkan sağlamamış ayrıca var olan politikaları kadınlardan yana değiştirmek için ortak politik hat belirleme ve talep ortaya çıkarmanın yeri olmuştur.

Geçmiş yılların Kurultay Sonuç Bildirgeleri'ne bakıldığında Türkiye'de kadına yönelik şiddetle mücadele için çıkarılan kanun ve yönetmeliklerin pek çoğunun taleplerinin Kurultay'da dile getirildiği görülebilir. Bu taleplerin oluşturulmasının zeminini Kurultay'da kadınlara yönelik erkek şiddetine dair güncel deneyimlerin konuşulması ve kadınlardan yana uygulamaların neler olabileceğine dair alandan önerilerin getirilmesi oluşturmuştur. Kurultay bileşenleri olarak hazırladığımız bu izleme raporunda, Türkiye'de kadın danışma merkezleri ve sığınaklarının güncel durumunu ortaya koyarak kadına yönelik şiddetle mücadeleye dair politikaların uygulamadaki karşılığına dair bir resim sunmak istedik.

Kadın danışma merkezleri ve sığınakları, şiddetten uzaklaşmak için kadınların çocuklarıyla birlikte destek alabilecekleri kurumlardır. Bu kurumla-

1 Bileşen listesi raporun ekinde paylaşılan 24. Kadın Sığınakları ve Da(ya)nışma Merkezleri Kurultayı Sonuç Bildirgesi'nde bulunmaktadır.

rın yasal dayanağını kavramak için öncelikle Türkiye'nin Mart 2021 yılında bir gece yarısı kararnamesiyle imzasını çektiği İstanbul Sözleşmesi'ne bakmak gerekir. Zira bugün Türkiye'de kadına yönelik şiddetle mücadele amacı taşıyan 6284 sayılı Kanun'un temelini de İstanbul Sözleşmesi oluşturmaktadır. Kadına yönelik şiddetle mücadele için yazılmış en kapsamlı sözleşme olan İstanbul Sözleşmesi, şiddeti önleme ve koruma amaçları doğrultusunda genel ve özellikli destek hizmetleri ile sığınakların yürütülmesi gerektiğini belirtir. Kadınların ve beraberlerindeki çocukların şiddetten uzaklaşmak ve şiddete karşı korunmak için ihtiyaç duydukları destekleri bu kurumların vermesi gerekmektedir.

Türkiye her ne kadar İstanbul Sözleşmesi'nden kadınların kararlarını ve taleplerini hiçe sayarak çıkmış olsa da, Sözleşme'nin getirdiği bakış açısının benimsenmesinde ve bir yönerge niteliğindeki maddelerinin uygulanmasında ısrarcıyız. Türkiye'nin 2011 yılında ilk imzacısı olduğu İstanbul Sözleşmesi'nin ardından Mart 2012 yılında 6284 sayılı Kanun yürürlüğe girdi. Her ne kadar başta adı olmak üzere, pek çok maddesi feministlerin taleplerinden uzak olsa da İstanbul Sözleşmesi'ni temel alması itibariyle kadına yönelik şiddetle mücadeleye ilişkin kapsamlı bir çerçeve sundu. 4320 sayılı Kanun'daki şiddet tanımı ve failine dair sınırlılıklar bu Kanun'da genişletilerek daha kapsamlı hale getirildi. 6284 sayılı Kanun ile ŞÖNİM (Şiddeti Önleme ve İzleme Merkezleri) kuruldu. ŞÖNİM'lerin ve sığınakların işleyişi ise ilgili yönetmeliklerle belirlendi.

2021 yılına geldiğimizde, Türkiye İstanbul Sözleşmesi'nden çıkmış durumda ve aradan geçen neredeyse 10 yıla rağmen 6284 sayılı Kanun'un uygulamasında önemli sorunlar yaşanıyor. Türkiye her ne kadar kadına yönelik şiddetle mücadeleden vazgeçmediğini beyan etse de, özellikle son yıllarda gittikçe artan uygulama sorunları, aileyi güçlendiren dolayısıyla geleneksel toplumsal cinsiyet rollerini sabitleyen söylemler bu hedeften oldukça uzak olduğunun göstergesi. Bizler, kadına yönelik şiddetle mücadele eden kadın örgütleri olarak şiddetten uzaklaşma mücadelesi veren kadınların deneyimlerine tanıklık ediyoruz. Bu deneyimler kadınların Türkiye'de şiddetle mücadele için var olan mekanizmalara erişimde önemli güçlüklerle karşı karşıya kaldıklarını gösteriyor. Bu raporda kadınların karşılaştıkları güçlükleri başvuru alan kadın örgütlerinin deneyimleri ve şiddetle müca-

dele etmekle yükümlü kamu kurumlarına bilgi edinme başvuruları² yaparak edindiğimiz bilgiler ışığında analiz ederek açığa çıkarmayı hedefledik.

Bu izleme raporuna kaynaklık etmesi için 7 Eylül tarihinde Kadın Zamanı Derneği, Adana Kadın Dayanışma Merkezi ve Sığınma Evi Derneği, Antalya Kadın Danışma Merkezi ve Dayanışma Derneği, Bodrum Kadın Dayanışma Derneği, Kadınlarla Dayanışma Vakfı, Kadın Dayanışma Vakfı, Mor Çatı Kadın Sığınağı Vakfı, İzmir Kadın Dayanışma Derneği ve 20 Eylül tarihinde Katre Kadın Danışma ve Dayanışma Derneği, Mor Salkım Kadın Dayanışma Derneği, Mimoza Kadın Derneği, Rosa Kadın Derneği, Fethiye Kadın Danışma ve Dayanışma Derneği, Star Kadın Derneği, Yaşamevi Kadın Dayanışma Derneği, Günebakan Kadın Derneği, Mor Çatı Kadın Sığınağı Vakfı örgütleri ile odak grup toplantıları düzenledik. Her biri kendi illerinde başvuru alan bu örgütler, düzenlenen odak grup çalışmasında kadınların şiddetten uzaklaşma mücadelelerine yönelik kendi deneyim ve gözlemlerini paylaştılar. Diğer bilgi kaynağımızı ise Bilgi Edinme Kanunu kapsamında yaptığımız başvurular oluşturdu. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığına, 81 ildeki ŞÖNİM'lere ve 73 belediyeye bilgi edinme başvurusunda bulunduk. Bakanlık pek çok soruyu cevapsız bıraktı ve 81 ŞÖNİM'den sadece 38'i cevap verdi. 38 cevabın 35'i³ "yazınızın cevabı Bakanlığımız Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü tarafından Vakfınıza iletilecektir" yanıtını vermiştir. Bayburt ŞÖNİM "Bilgi Edinme Başvurusu konulu yazıya istinaden Bakanlığımız ile görüşülmüş olup kadın konukları hakkında bilgi paylaşımı yapılmasının doğru olmayacağı, bu bilgileri edinmek için Bakanlığımız Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü'ne başvurulması gerektiği bilgisi edinilmiştir. Bu sebeple bilgi için Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü'ne başvurulması rica olunur." yanıtını verirken Çorum ŞÖNİM ise "... talep edilen bilgi ve belgelerin 6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun'un 4/1 h bendi 'Kanuni hükümler saklı kalmak kaydıyla şiddet mağduru ve beraberindeki çocuklar ile şiddet

2 Bilgi Edinme Kanunu kapsamında yaptığımız başvuru dilekçe örnekleri raporun "EKler" kısmında bulunmaktadır.

3 Adana, Ağrı, Ankara, Balıkesir, Bartın, Bilecik, Bitlis, Burdur, Denizli, Diyarbakır, Edirne, Erzincan, Erzurum, Gaziantep, Giresun, Hatay, Iğdır, Isparta, Karabük, Karaman, Mersin, İstanbul, Kars, Kırklareli, Kütahya, Manisa, Muğla, Muş, Nevşehir, Osmaniye, Sinop, Şanlıurfa, Uşak, Van ve Yalova'da bulunan ŞÖNİM'ler bu yanıtı vermiştir.

uygulayanların kişisel bilgileri gizli tutulur' gereğince paylaşım yetkimizin bulunmadığını..." şeklinde yanıtlamıştır. Kayseri ŞÖNİM soruları ayrıntılı olarak yanıtlamıştır.⁴

Bilgi Edinme Başvurusu yaptığımız 73 belediye arasından 39'u yanıt verdi. Bu belediyelerden Bursa ve Samsun Belediyeleri soruların tamamına ya da bir kısmına sığınak bakanlık tarafından işletildiği için belediye ile bilgi paylaşılmadığını belirterek yanıt verdiler.

4 Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı ve Kayseri ŞÖNİM Bilgi Edinme Başvuruları raporun ekinde bulunmaktadır.

'Sığınak İstiyoruz' Kampanyası

Kurultay bileşenleri olarak izleme raporu için veri toplarken bir diğer yandan başta belediyeler olmak üzere kamuya seslenerek sığınak talebimizi yinelediğimiz bir kampanya düzenledik. "Sığınak İstiyoruz" sosyal medya kampanyası Mayıs, Haziran ve Temmuz aylarında sürdü. İlk sosyal medya eyleminde #Sığınakİstiyoruz etiketi kullanılarak devletin ve belediyelerin sığınak açma yükümlülükleri hatırlatıldı. Haziran ayında yapılan ikinci kampanyada #SığınaklarNasılOlmalı etiketi kullanılarak sığınakların fiziki koşulları ve çalışma yöntemlerine dair standartlar üzerinde duruldu. Üçüncü ve son kampanyada #KadınlarSoruyor etiketini kullanarak devletin kadına yönelik şiddetle mücadelede veri toplama yükümlülüğüne vurgu yapıldı; yürütülen bilgi edinme başvuruları ile hem Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı hem de belediyelere yönelik sorduğumuz sorular kamuoyu ile paylaşıldı. Kampanyamız Twitter'da 129.300 kişiye ulaştı. Basında Artı TV ve Dokuz8 haber kanallarında kurultay bileşeni örgütlerden kadınlarla yapılan röportajlarla duyuruldu. Bianet, Cumhuriyet, Birgün, Jinnews, Ekmek ve Gül, Sendika.org gibi yazılı ve internet basını tarafından haberleştirildi.

Şiddeti Önleme ve İzleme Merkezleri

Şiddeti Önleme ve İzleme Merkezleri (ŞÖNİM) 2012 yılında 6284 sayılı Kanun kapsamında şiddetle mücadelede en yetkili kamu kurumu olarak tanımlandı ve şiddet gören kadınlar ve çocuklar için tek kapı olma iddiasıyla geniş yetkilerle donatıldı. Konukevi Yönetmeliği'nde ŞÖNİM'ler şiddetin önlenmesi ile koruyucu ve önleyici tedbirlerin etkin bir biçimde uygulanmasına yönelik güçlendirici ve destekleyici danışmanlık, rehberlik, yönlendirme ve izleme hizmetlerinin verildiği, yeterli ve gerekli personelin görev yaptığı ve tercihen kadın personelin istihdam edildiği, çalışmaların yedi gün yirmidört saat esasına göre yürütüldüğü merkezler olarak tanımlanmıştır. ŞÖNİM Yönetmeliği'ne göre bu kurumların sunması gereken hizmetlerin başında koordinasyon hizmeti gelmektedir. Koordinasyon hizmeti kapsamında başvuruların ve tedbir kararlarının alınması, görev alanındaki tüm bilgilerin sisteme işlenmesi, değerlendirilmesi ve izlenmesi için kurumlar arası işbirliğinin sağlanması bulunmaktadır. Koordinasyon hizmetinin yanı sıra ŞÖNİM'lerin şiddete maruz kalan kadınlara

ve beraberlerindeki çocuklara psiko-sosyal destek, hukuki destek, eğitim ve mesleki destek, sağlık desteği, ekonomik destek ve müdahale ve yönlendirme hizmeti sunması gerekmektedir.

Kadınların şiddetten uzaklaşmak için destek alabilecekleri kurumların başında gelen ŞÖNİM'lerin çalışmasına yönelik pek çok sorun kuruldukları günden bu yana dile getiriliyor. 6284 sayılı Kanun kapsamında alınan kararların uygulanmasında yaşanan zorlukların tespiti, alınan kararı uygulamakla yükümlü kurumun bilgilendirilmesi, Kanun'dan faydalanan kadınların yararlanabilecekleri tüm hizmetler ve olası risklerle ilgili bilgilendirilmeleri gibi koordinasyondan sorumlu kurumdan beklenen temel destekler ŞÖNİM'ler tarafından sağlanmıyor.

ŞÖNİM'lerin koordinasyon görevini yerine getirmiyor olmalarından dolayı ortaya çıkan sorunlar kadın örgütleri tarafından sıklıkla dile getiriliyor. 6284 sayılı Kanun dahilinde alınan tedbir kararlarının uygulanmasını koordine etmeleri gerekirken sıklıkla bu görevlerini yerine getirmediği ve bu durumun kadınlar açısından güvenlik açığı yarattığı gözleniyor. Özellikle gizlilik kararlarının uygulanmasında yaşanan sorunlar can güvenliği açıklarının yanı sıra kadınların haklarına erişmelerinde öyle güçlükler yaratıyor ki gizlilik kararlarını kaldırmayı dahi tercih edebiliyorlar. Ekonomik destek ihtiyacı olan kadınların bu desteğe erişimindeki sorunların başında bu koordinasyonsuzluğun olduğu görülüyor. Kadınlar ekonomik destek başvurusu yaptıklarında adres gizliliği nedeniyle ikametgah göstermekte sorun yaşıyorlar. Bu güçlükle karşılaşan bir kadın, ŞÖNİM'in koordinasyon görevini yerine getirmemesi nedeniyle gizlilik kararı olduğunu, adresinin o yüzden görünmediğini, görünmediği için ilçesindeki başvuruyu yapamadığını yazı alıp ilgili kuruma götürerek kanıtlamak durumunda kalabiliyor.

Odak grup katılımcısı bir sosyal çalışmacı: *Çoğu kadın bu tür özellikle ekonomik destek odaklı başvurular yaptıklarında ikâmetgah, adres vs. sorunu yaşıyor. ŞÖNİM sığınağında kalan ve bu tür kararlara sahip olan bir kadının başvurusunda, birbiriyle çok ilişkili kurumlar olmalarına rağmen kurumların birbirlerinden haberleri yok ve bu kadın gizlilik kararı olduğunu, adresinin o yüzden görünmediğini, görünmediği için ilçesindeki başvuruyu yapamadığını, vs. çok büyük bir çaba sonucu oldurabiliyor maalesef ki. Yazı alması, oraya götürmesi, vs. koordinasyonsuzluk sadece sunulan hizmet açısından değil, hizmet alan kişinin de ciddi bir sıkışmışlık yaşamasına sebep oluyor bence.*

ŞÖNİM'lerin vermekle yükümlü oldukları hizmetleri sağlamalarında yaşanan sorunların yanı sıra fiziki koşulları kadınların erişiminde engel oluşturuyor. Yönetmelik gereği 24 saat çalışması gereken ŞÖNİM'lerin 9-5 mesaisinde çalışması, 81 ilde mevcut olan bu kurumlardan kimilerinin sadece bir odadan ibaret olması, şehrin merkezi olmayan noktalarında konumlanmaları ya da asansörsüz binaların üst katlarında olmaları gibi fiziki koşullarına dair sorunlar gözlemleniyor.

İyi çalışan ŞÖNİM'lerle ilgili aktarımlar bu durumun çalışanların bireysel tutumları ile ilgili olduğunu gösteriyor. Standardizasyon eksikliği kişilere kendi inisiyatiflerine göre davranma alanı açıyor ve bu durum çoğunlukla kötü uygulamaların ortaya çıkmasına neden oluyor. Görevlilerin kadınlara eksik/yanlış/yanıltıcı bilgi vermesi, haklarından ve ŞÖNİM'in vermesi gereken desteklerden hiç bahsetmemeleri en sık karşılaşılan kötü uygulama örneklerini oluşturuyor.

Sığınakların ŞÖNİM'lere bağlı olmasına rağmen kadınlar sığınak başvurusunu kolluğa başvurarak yapmak zorundalar. Koordinasyon görevlerini yerine getirmemeleri ve başta sosyal destek olmak üzere hizmet alanlarında çalışma yapmamaları kadın örgütlerinin ŞÖNİM'lere ancak belli koşullarda yönlendirme yapmalarına neden oluyor.

Odak grup katılımcısı bir sosyal çalışmacı: *Can güvenliği yaşayan kadınlar olmadığı sürece biz ŞÖNİM'e başvurmuyoruz, iletişime geçmiyoruz. (...) En son çare ŞÖNİM'e başvuruyoruz çünkü ŞÖNİM hem çok bürokratik hem de mesela diğer illerde de böyledir belki. Kadın şiddet görüyor polis eşliğinde gidip evden alıyor. (...) Mesela nerede başvuru gelmişti. Biz şey hani biz getirelim yok. Polisle geleceğiz falan. Kadın ürkmüştü niye ben polis aracında suçluymuşum gibi arkada oturuyorum diye. Uygulamada kadın bakış açısı konusunda ciddi sıkıntılar var dediğim gibi. Bir bütün aslında zihinsel ve algı sorunu. ŞÖNİM'ler atar topar düzenlendiği için kadına yönelik şiddetle mücadeleden ziyade kadın kurumlarını işlevsiz kılmada ŞÖNİM var.*

Sığınaklar

Sığınaklar, erkek şiddetine maruz kalan kadınların çocuklarıyla birlikte kalabilecekleri, şiddetten uzak ve bağımsız bir yaşam kurmak için ihtiyaç duydukları sosyal, psikolojik, hukuki vb. destekleri alabilecekleri yerlerdir. Türkiye’de 112 Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığına, 33 belediyelere, 3 Göç İdaresine, 1 adet ise Mor Çatı’ya bağlı sığınak bulunuyor. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı “sığınak” kelimesi yerine “konukevi” ifadesini kullanmaktadır. Sığınakların işleyişini düzenleyen Kadın Konukevlerinin Açılması Ve İşletilmesi Hakkında Yönetmeliği’nde “konukevi” şöyle tanımlanmaktadır:

Fiziksel, duygusal, cinsel, ekonomik ve sözlü istismara veya şiddete uğrayan kadınların, şiddetten korunması, psiko-sosyal ve ekonomik sorunlarının çözülmesi, güçlendirilmesi ve bu dönemde kadınların varsa çocukları ile birlikte ihtiyaçlarının da karşılanmak suretiyle geçici süreyle kalabilecekleri ve kadın konukevi, sığınmaevi, kadın sığınağı, kadinevi, şefkatevi ve benzeri adlarla açılmış ya da açılacak yatılı sosyal hizmet kuruluşu.

Yaptığımız bilgi edinme başvurusuna cevaben Bakanlık sığınak sayısını paylaşırken bu sığınakların özelliklerine dair soruları yanıtızsız bıraktı ve 2020 yılında Bakanlık tarafından sığınak desteği verilen kadın sayısını paylaşmadı. Bu bölümde Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığına bağlı sığınaklara dair kadın örgütlerinin deneyimleri aktarılacaktır.

Kadın örgütleri devlet sığınaklarına yönlendirme yapmakta ciddi çekincelerle karşılaştıklarını paylaşıyorlar. Bu çekincelerden ilki şiddete maruz kalan kadınların devlet sığınaklarına gitmek istememesi. Kadınlar daha önce sığınakta kalma deneyimleri ya da başka kadınların deneyimlerinden doğru devlet sığınaklarına gitmek istemiyorlar. Bir sosyal çalışmacı daha önce sığınakta kalmış bir kadının sözlerini şöyle aktarıyor:

Bazen başvurularda şiddet nedeniyle arayan bir kadın daha önce sığınakta kaldıysa eğer tekrar kalmak istemediğini söylüyor.

Bir diğer sosyal çalışmacı ise daha önce sığınakta kalmış bir kadına sığınak yönlendirmesi yapmak istediğinde şu yanıtı aldığını aktarıyor:

Bizi biri arıyor, kaç tane sığınağa gitmiş, o kadar çok denemiş ki, “orada olacağıma ölürüm yani” diyor...

Kadınların sığınaklarla ilgili kötü deneyimlerinin başında, sığınaklarda gördükleri muamele geliyor. Kendi iradelerini tanımayan, onlara kendi kararlarını alamayacak kişiler muamelesi yapan, iletişim araçlarına el koyarak sosyal ilişkilerinden koparan yaklaşım kadınların sığınak deneyimlerinin olumsuz olmasına neden oluyor. Genellikle alanda çalışanlar, devlet ve belediye sığınaklarında çalışma ve koşullara dair bilgiye sadece kadınların aktarımları üzerinden erişebiliyorlar. Bir sosyal çalışmacının, sığınakta kalan kadına eşlik eden bir sığınak çalışanına dair gözlemleri, burada yürütülen çalışmanın kadınlar için güçlendirici olmaktan uzak olduğunun örneğini teşkil ediyor.

ŞÖNİM'in sığınaklarından bir kadın hukuki destek almak için başvuruda bulunmuştu (...) avukat arkadaşla görüşmek için gelirken ŞÖNİM'den bir görevli de geldi. Biz ilk başta onun sosyal çalışmacı olduğunu düşünmüştük. Bir kadın görevli. Ama sanırım orada çalışan bir sağlık görevlisiydi, anladığım kadarıyla orada herkes her şeye koşuyor. Geldiklerinde mesela şey çok tuhafıma gitmişti, genç bir kadını gelen 20'li yaşlarında. "Ayakkabını bağla, otur düşersin, şurada bekle, ağlama..." Böyle çok kadına sürekli çocuk gibi davranıyordu. "Ağlama ağlayınca susmuyorsun bak." Kadın da biraz rahat nefes alsın diye onu uzaklaştırmaya çalıştık. Tekrar geldiklerinde danışan kadın yanındaki görevlinin olduğu yerde konuşmak istemedi. Beni yanına çekip söylemek istedikleri olduğunu söyledi. Görevli kadın avukatla görüşmesi gerektiğini biliyor ya, o bir saatlik tanınan zamanda sürekli takip ediyor kiminle görüştüğünü, kaç dakika sürdüğünü. O yüzden biz gizlice burs konuşuyormuşuz gibi bir araya gelip konuştuğumuzda çok zor olduğunu, sığıntaktan çıkmak istediğini söyledi. Biz ona şey demiştik, bir metin yaz yaşadıklarını anlatan tekrar tekrar anlatmak zorunda kalmazsın bu süreçte de. Kadın kendisine kalem verilmediğini söyledi. Kitap verilmiyormuş. Gerekece ne olarak söylendi diye sordum. Kitap yapraklarını yırtıp birbirleriyle haberleşebilirlermiş. Zaten birbirleriyle iletişim kurmalarına hiçbir şekilde izin vermiyorlarmış. Birbirlerinin travmalarından etkilenebileceklerini söylüyorlarmış. Ve şey, bütün konuşmalarının dinlendiğini, telefon etmek istediği zaman müdürün odasına gittiğini ve orada hoparlöre alıp herkesin konuşmayı dinlediğini söylemişti.

Kadınların sığınaklara başvurmak dahi istememesi, kendi deneyimleri ya da başka kadınlardan duydukları deneyimler nedeniyle sığınağa gitmekten imtina etmeleri alanda çalışan kadın örgütlerini sıkıştıran önemli sorunlardan biri. Bu

sorunu aşmak için ŞÖNİM'lerle iletişim kurmaya çalıştıklarını, kimi zaman kişisel ilişkiler üzerinden ilerleme kaydetseler de genellikle değişim yaratmakta güçlük çektiklerini aktarıyorlar. Kadınların sığınağa gitme seçeneğini değerlendirdiği durumlarda ise, fiziksel şiddet yani darp raporu olmadığı durumlarda özellikle pandemi döneminde önemli zorluklarla karşılaştıkları, kadınların sığınaklara alınmadığı deneyimler paylaşılmıştır.

Sığınaklarla ilgili olumlu kimi deneyimlerin genellikle bazı belediyelerin sığınakları örneğinde olduğu görülüyor. Belediyelerin iyi bir çalışma yürüttüğü örneklerde de, özellikle can güvenliği tehdidi olan kadınları ŞÖNİM sığınaklarına yönlendirmelerini bir eksiklik olarak tanımlıyorlar. Belediyeler can güvenliği tehdidi sorumluluğunu almak yerine ŞÖNİM'e devretmeyi tercih edebiliyorlar. ŞÖNİM'lerle kurulan ilişkiye benzer bir şekilde, belediye sığınaklarındaki çoğu iyi örneğin temelinde de çalışanlar ya da belediye başkanı ile geliştirilmiş olan iyi ilişkilerin etkisi vurgulanmaktadır. Bu durum olumlu gibi görünse de, kurulan mekanizmalar ve uygulanan yöntemlerin kişilerden bağımsız sürdürülebilirliği açısından sorun teşkil etmektedir.

Belediyeler

Belediyeler danışma merkezi ve sığınak açarak kadına yönelik şiddetle mücadele etmekle yükümlü kurumlar arasında yer alıyor. Belediye Kanunu 14. maddesine göre, büyükşehir belediyeleri ile nüfusu 100 binin üzerindeki belediyeler, kadınlar ve çocuklar için sığınak açmak zorundalar. Bu konuda herhangi bir yaptırım uygulanmıyor olmasından da cesaretle pek çok belediyenin bu yükümlülüklerini yerine getirmediğini görüyoruz.

Bilgi Edinme Kanunu kapsamında başvuruda bulunarak 73 büyükşehir ve il belediyesine kadın danışma merkezi ve sığınak çalışmalarına, kadınlara verilen desteklerin kapsamı ve niteliğine ve bütçelerine dair sorular yönelttik. Yalnızca 39 belediyeden yanıt alabildik. Bunlardan Bursa ve Samsun Belediyeleri, yönelttiğimiz soruların tamamına ya da bir kısmına “Kadın konukevinin işletilmesinin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü’ne ait olup, bu bilgiler gizlilik esası nedeniyle Belediyemizle paylaşılmamaktadır” yanıtı verdi.

Yanıt veren belediyeler arasında 6’sının (Aydın, Antalya, Bursa, Gaziantep, İstanbul ve Mersin) belediyeye ait bir ya da birden fazla sığınağı olduğunu, 7’sinin (Antalya, İstanbul, Mersin, Muğla, Eskişehir, Giresun, Tunceli) kadın danışma merkezi olduğunu ve sadece 3’ünün (Antalya, İstanbul ve Mersin) hem sığınağı hem de danışma merkezi olduğunu gördük. 9 ilde belediyeler (Kahramanmaraş, Erzincan, Konya, Ordu, Çorum, Yalova, Karaman, Nevşehir, Balıkesir) sadece kadınlara destek veren kadın danışma merkezleri yerine aile danışma/aile destek merkezi/aile eğitim danışmanlık merkezleri gibi isimleri olan ve sadece kadınlara hizmet vermeyen yani hem kadın hem erkek başvurucuların kabul edildiği ifade edilen birimleri olduğunu belirttiler. Bir il ise (Kocaeli) belediyeye ait bir sosyal yardım merkezi olduğunu ve bu merkezde 20 yataklı kapasiteli ilk adım birimi hizmeti verdiğini paylaştı.

Sadece kadınlara destek verilen kadın danışma merkezleri yerine **aile danışma/destek merkezleri/aile eğitim danışmanlık merkezleri** olan belediyelerde bu merkezlerin verdikleri hizmetlere dair sorular sorulara faaliyet alanı olarak “ailelerin toplumsal kültürel ve psikolojik sorunlarla başa çıkabilmelerini, korunmasını desteklenmesini ve güçlendirilmesini sağlamak” (Konya) ve “aile yapısını olumlu yönde destekleyecek faaliyetler” (Kocaeli) yanıtları verildi. Bu merkezler odaklandıkları sorunları “aile yapısında çözülme ile meydana gelen boşanma, aile içi rol dağılımlarındaki bozulmalar” (Konya) olarak belirledikle-

rini ifade ettiler. Merkezlerde çalışan personelin aldığı meslek içi eğitimlere dair sorulara da çalışanların “aile ve evlilik danışmanlığı eğitimleri” aldıkları söylendi (Erzincan). Çalışanların aldığı meslek içi eğitimleri sorduğumuz belediyelerden 2’si (Tunceli ve Mersin) ise danışma merkezi çalışanlarının bağımsız kadın ve LGBTI+ örgütlerden toplumsal cinsiyet eşitliği eğitimleri aldığını söyledi. 1 belediye (Eskişehir) tarafından verilen yanıta kadınlara destek veren uzmanların toplumsal cinsiyet eşitliği, kadın sağlığı ve 6284 sayılı Kanun’a dair eğitimlerin yanı sıra öfke kontrolü, stres yönetimi gibi eğitimler aldığı söylendi.

Çalışanların uzmanlık alanları bakımından verilen yanıtlar incelendiğinde, belediyelerin sığınakları ve danışma merkezlerinde psikolog, sosyolog, sosyal hizmet uzmanı, diyetisyen ve beslenme uzmanı gibi alanlarda çalışan kişilerin mevcut olduğunu gördük. Belediyelerde sığınak, kadın danışma merkezi, aile danışma/destek merkezi ya da ilk adım gibi farklı birimlerden hepsinde mutlaka en az 1 psikoloğun istihdam edildiği bilgisi paylaşıldı. 13 belediyenin sığınak ve danışma merkezlerinde psikolog ile birlikte sosyolog ve sosyal hizmet uzmanı da istihdam edildiği belirtildi. Yanıt veren tüm belediyelerden 4’ünde avukatların istihdam edildiği ve başvuran kadınlara hukuki destekler verildiği ifade edildi. 4 belediye ise çocuk gelişimi uzmanı istihdam ettiğini belirtti. Verilen yanıtlara göre, 5 belediye tarafından kadınlara destek vermek amacıyla diyetisyen ve beslenme uzmanı istihdam ediliyor. Çorum Belediyesi örneğinde aile eğitim danışmanlık merkezinde 1 psikolog istihdam edilmesine rağmen aynı kurumda 4 diyetisyenin çalıştığı ifade edildi. Ve yine bazı kurumlarda 1 psikolog varken 4 güvenlik uzmanı istihdam edildiğini gördük. Bu gibi örnekler bu kurumların kadınların şiddetten uzaklaşmak için verdikleri mücadeleyi kadınların güçlenmesinden ziyade güvenlik merkezli olarak ele aldıklarını gösteriyor.

Verilen desteklere baktığımızda, sığınak ve danışma merkezlerinde en yaygın olarak psikolojik destekler verildiğini gördük. Aile destek/danışma merkezi olan belediyelerde psikologların çift terapisi desteği verdiklerinin altı çizildi. Her ne kadar psikolojik destekler şiddetten uzaklaşmak isteyen kadınlar için çok hayati olsa da, kadınların ihtiyacı olan diğer destekler ile birlikte bütüncül bir şekilde sunulmayan psikolojik destek hizmeti erkek şiddetinin psikolojik bir sorun olarak görülmesine ve tedavi edilebileceğine dair bir inanca neden olabiliyor; şiddetin kadınlar üzerindeki etkisini psikolojik etkilerle sınırlayarak patriyarkadan kaynaklı toplumsal sebeplerini ve etkilerini görünmez kılıyor.

Oysa biliyoruz ki erkek şiddeti psikolojik bir sorun değildir; şiddetin kaynağı toplumsal cinsiyet rollerinin yarattığı güç eşitsizliğidir.

Psikolojik ve hukuki desteklerin yanı sıra, belediyeler tarafından kadınlara barınma, güvenlik, danışmanlık, yönlendirme, sosyo-ekonomik ve sağlık desteği, iş bulma desteği, bazı sığınaklarda kreş desteği gibi destekler verildiği ifade edildi. Mersin Belediyesi gibi bazı görece iyi örneklerde çocuklara çocuk gelişimi uzmanı tarafından verilen kreş desteği, psikologlar ve sosyal hizmet uzmanları tarafından çocuğu olan kadınlara özel çeşitli destekler verildiği belirtildi. Cinsel şiddet özelinde ise belediyeler tarafından verilen hiçbir özel destek olmadığını gördük. Verilen yanıtlarda bütün şiddet türleri için verilen desteklerin cinsel şiddet için de verildiği söylendi. Bunların yanı sıra 4 belediye iş bulmaya yönelik destekler verildiğini bunun için de kadınların çeşitli meslek edindirme kurslarına yönlendirildiğini ilettiler. Bu meslek edindirme kurslarına dair daha detaylı bilgi paylaşan belediyelerin yanıtlarında kuaförlük ya da dikiş eğitimi gibi toplumsal cinsiyet rolleri çerçevesinde eğitimler verildiğini gördük.

Isparta belediyesi bilgi edinme başvurumuza verdiği kısa yanıtta yalnızca bu belediye tarafından açılmış olan bir sığınak olmadığını ve başvuran kadınlara ayni/nakdi yardımlar verildiğini ilettiler. Bu yanıt şiddetle mücadelede yardım odaklı yaklaşıma dair ipucu veriyor. Şiddetle mücadelede kadınların ihtiyaçları yalnızca kadının güvenliğinin sağlanması ve nakdi yardım olarak belirleniyor; şiddete maruz kalan kadınların yaşadıkları ekonomik eşitsizliklerle mücadeleye dair yine geleneksel toplumsal cinsiyet rolleri çerçevesinde çözümler üretiliyor.

2020 yılında destek verilen kadın sayısını sorduğumuzda yalnızca 8 belediye veri paylaşımında bulundu. Genel olarak paylaşılmayan yanıtların çoğunun veri tutma pratiklerinde eksikliğin göstergesi olduğunu gördük. Nitelikli veri tutulmuyor olması aynı zamanda yapılan çalışmanın izlemesinin ve analizinin yapılmadığını ve bir etki değerlendirmesinin ardından yeni dönemin planının yapılmadığını gösteriyor.

Sığınak dışı alternatifleri sorduğumuzda hiçbir belediye somut olarak verilen desteklere dair yanıt vermedi. Bir belediye (Samsun) bakanlığın bir kadını sığınak dışında bir eve yerleştirdiği durumlarda nakdi/ayni yardım desteği verildiğini ilettiler. Bir belediye (Aydın) farklı hizmet modellerine ihtiyaç duyan kadınların ihtisaslaşmış sığınağa yönlendirildiğini ifade etti ama aynı belediye o ilde ihtisaslaşmış bir sığınak olmadığını ilettiler.

Sığınakların işleyiş kurallarına dair sorulan sorulara yalnızca 3 belediye yanıt verdi; bu belediyeler uygulamada da sıklıkla gördüğümüz üzere 60 yaş üstü kadınları ve 12 yaş üstü oğlan çocuklarını kabul etmediklerini söylediler. 2 belediye kadınların maksimum 6 ay süreyle sığınakta kalabileceğini söyledi, 1 belediye ise (Mersin) maksimum kalma süresi 6 ay olarak görünse de bu 6 aylık dönemin kadınların özgül koşullarına göre birkaç kez yeniden uzatılabileceğini ifade etti.

Pandeminin belediyelerin sığınakları ve danışma merkezleri üzerindeki etkisine baktığımızda, verilen yanıtlara göre 1 belediye (Muğla) pandemi nedeniyle kadınlara hiçbir şekilde destek verilemediğini söyledi ya da 1 belediye de (Karaman) daha az kadına destek verebildiğini söyledi.

Sonuç olarak başvurduğumuz pek çok belediyenin veri paylaşmaması ya da talep edilen verilere sahip olmamaları belediyelerin kadına yönelik şiddetle mücadeledeki sorumluluklarını yerine getirmedeki eksiklerini açıkça ortaya koyuyor.

Sonuç

Şiddete maruz kalan kadın ve çocuklara ihtiyaçları olan destekleri sağlamak ve kadına yönelik şiddeti önleyecek mekanizmaları kurmak merkezi ve yerel yönetimlerin sorumluluğu ve yükümlülüğüdür. Bu raporda dile getirilen uygulama sorunlarının kaynağında toplumsal cinsiyet eşitsizliğini yok sayan ve bu yolla eşitsizliği derinleştirerek şiddeti besleyen politikalar olduğunu görüyoruz. Kadına yönelik şiddetin yaygınlığı düşünüldüğünde sorumluları acilen görevlerini yerine getirmeye ve kadın örgütlerini ve deneyimlerini içerecek bir yöntem geliştirmeye davet ediyoruz.

24 yıldır düzenlenmekte olan Kadın Sığınakları ve Da(ya)nışma Merkezleri Kurultayları sonuç bildirgelerinde alandaki sorunları ve çözüm önerilerimizi kapsamlı bir şekilde ele alarak kamuoyu ile paylaşıyoruz. Bu izleme raporu vesilesiyle, 24. Kadın Sığınakları ve Da(ya)nışma Merkezleri Kurultayı sonuç bildirgesini tekrar paylaşarak taleplerimizi yineliyoruz.

24.Kadın Sığınakları ve Da(ya)nışma Merkezleri Kurultayı Sonuç Bildirgesi

Bir süredir dünyada ve Türkiye’de, özellikle İstanbul Sözleşmesi ve toplumsal cinsiyet eşitliği kavramı üzerinden, haklarımıza yönelik saldırıların arttığı bir dönemden geçiyoruz. Kurultay’da da son yılların tartışmalarına yansıyan bu saldırıların Türkiye’de vardığı nokta 20 Mart 2021’de bir gece yarısı Resmi Gazete’de yayınlanan karar ile İstanbul Sözleşmesi’nden Türkiye’nin imza çekmesi oldu. Yıllardır Kurultay bileşenleri olarak İstanbul Sözleşmesi’nin kadına yönelik şiddetle mücadele için önemini dile getirirken uygulama sorunlarına da işaret ettik. İstanbul Sözleşmesi’ni eksiksiz bir şekilde uygulamak için siyasi irade göstermesi gereken Türkiye Devleti’nin bu tutumu, kadına yönelik şiddetle mücadeleye dair bir kararlılık ve niyet olmadığını bizlere bir kez daha gösterdi.

İstanbul Sözleşmesi yerine neyin konulacağı tartışmaları sürerken ulusal eylem planları ve strateji belgelerine bakıldığında toplumsal cinsiyet eşitliğinden gittikçe uzaklaşan ve yerine aile odaklı politikaları getiren yaklaşımı açık bir şekilde görüyoruz. Hazırlanan her yeni eylem planı ve strateji belgesi geriye gidışin resmi olurken aynı zamanda politikasızlığın da bir belgesi. Devletin kendi çalışmasının izleme ve değerlendirmesini yapmaması, yürütülen planların etkililiğinin önemsenmediğini ve kadına yönelik şiddetle mücadeleye dair hesap verme sorumluluğunu yerine getirmediğini gösteriyor.

Özellikle yerel yönetimlerin İstanbul Sözleşmesi’ne sahip çıkan söylemlerini uygulamaya taşımalarını bekliyoruz. Mevzuatta belirtilen yükümlülüklerini yerine getirmelerinin yanı sıra kadın örgütleri ile işbirliği içinde çalışmalarını, feminist bakış açısı ile stratejik planlama oluşturmalarını bekliyoruz. İstanbul Sözleşmesi’nden çekilme kararını belediyelerin tanımamalarını ve Sözleşme değerlerine bağlılıklarını uygulamada göstermelerini talep ediyoruz.

Bizler, kadına yönelik şiddetle mücadele eden kadın örgütleri olarak, şiddetten uzaklaşma mücadelesi veren kadınların deneyimlerine tanıklık ediyoruz. Bu deneyimler kadınların Türkiye’de şiddetle mücadele için var olan mekanizmalara erişimde önemli güçlüklerle karşı karşıya kaldıklarını gösteriyor. Şiddetten uzaklaşma mücadelesi veren kadınların deneyimlerinden hareketle hazırladığımız izleme raporlarıyla da görüyoruz ki 6284 sayılı Kanun gereği

gibi uygulanmıyor, ŞÖNİM'ler koordinasyon görevini yerine getiremiyor, gizlilik kararlarının uygulanmasında yaşanan sorunlar can güvenliği açıklarının yanı sıra kadınların haklarına erişmelerinde öyle güçlükler yaratıyor ki gizlilik kararlarını kaldırmayı dahi tercih edebiliyorlar. Ekonomik destek ihtiyacı olan kadınların bu desteğe erişimindeki sorunların başında bu koordinasyonsuzluğun olduğu görülüyor. Kürt illerindeki kadın kurumlarından gelen raporlar ve deneyim aktarımlarından da gördüğümüz üzere devletin birçok mekanizması kadın mücadelesini engellemekte ve var olan kadın birimlerini, kurumlarını işlevsiz hale getirmeye çalışmaktadır. Bu durum özellikle kayyum yönetim politikaları ile kurumsallaştırılmış bir hal almaktadır.

İstanbul Sözleşmesi'nden biçimsel çekilme olsa bile Türkiye'de ve dünyada kadınların mücadelesinin güçlü olduğunu biliyor ve bizler de çalışmalarımızı bu güçle sürdürüyoruz. Toplumsal cinsiyet karşıtı, kadınlara düşman hareketlere karşı, uluslararası feminist direniş ve dayanışmamızla mücadele ediyoruz.

24. Kadın Sığınakları ve Da[ya]nışma Merkezleri Kurultayı olarak, kadına yönelik erkek şiddetiyle mücadelemizin devamlılığını etkin bir şekilde sağlayabilmek için ortaklaştığımız ve öne çıkan mücadele başlıklarımızı/ taleplerimizi kamuoyu ile paylaşıyoruz:

1. Danıştay hukuksuz bir şekilde alınan İstanbul Sözleşmesi'nden çekilme kararını iptal etmeli.
2. Pandemi gerekçe gösterilerek yoğunlaşan kolluk aracılığıyla yapılan sığınak kabulleri ŞÖNİM aracılığıyla yapılmalı.
3. Tedbir ve koruma kararları kadınların ihtiyaçları gözetilerek 6 ay veya süresiz olarak verilmeli. Gizlilik kararı olduğu için devlet hastanesinden randevu alamayan, e-devlet, e-nabız, MHRS gibi sistemlerde kendi bilgilerine erişemeyen, bankalarda hesap açtıramayan, adresi olmadığı için kimlik çıkaramayan ve türlü sistemsel zorlukları yaşayan kadınların, tüm bu sistemleri kolayca kullanması sağlanmalı. Tüm ilgili kurumlar gizli kaydın ne olduğunu ve nasıl uygulaması gerektiğini kavramalı, özellikle ŞÖNİM bu konuda koordinasyonu üstlenmeli.
4. Kadınların sıklıkla çocukları için sağlanan sosyo-ekonomik destek (SED) sığınakta kalan kadınlar için de işletilmeli. SED benzeri düzenli bir ekonomik destek alamayan bekar ya da çocuksuz kadınların ihtiyaçları gö-

zetilerek düzenli ekonomik destekten yararlanabilecekleri sosyal hizmet modelleri oluşturulmalı. ŞÖNİM kurumlar arası koordinasyonu sağlayarak kadının ihtiyaç duyduğu sosyal desteklere erişimini mümkün kılmalı.

5. Sadece şiddete maruz kalan kadınlara yönelik 7/24 ulaşılabilir bir telefon hattı oluşturulmalı. Bu hat çok dilli hizmet sağlayabilmeli. Hattı yanıtlayanlar sadece polise ya da başka kuruma yönlendirme işlevi görmemeli. Şiddet alanında donanımlı bilgiye sahip kadınlar, başvuru yapan kadınları aktif dinleyebilmeli, kriz durumlarında psikolojik ilk yardım çalışması yapabilmeli. KADES uygulaması çok dilli olmalı, Kürtçe dili eklenmeli ve kadınların uygulamayı rahat kullanabilmesi için kullanıcı dostu olmalı.

6. Yerel yönetimlerde sığınaklar öncelikli çalışma olmalı. Sığınak açması gereken belediyeler sığınak açmalı ve buna göre personel alımı yapmalı. Nüfusu 100.000'i geçen belediyelerin sığınak açma yükümlülüğüne benzer şekilde, her belediyenin kadın danışma merkezi olmalı. Her belediye kendi yerelinde şiddete maruz kalan kadınların erişebileceği mekanizmaların bilgisinin yaygınlaştırılması için görünürlük çalışmaları yapmalı.

7. Belediyeler sığınak çalışmasının ihtiyaçları ve önceliklerini gözetmeli ve resmi yazışmaların sürelerinin çok uzun olması kadınların güvenliklerini riske attığı için belediyeler yazışma prosedürlerini bu doğrultuda esnetebilmeli.

8. Bakanlığın yönetmeliğindeki kurallar ve baskıcı tavırlar yerine belediyeler bir araya gelerek kadınların ihtiyaçlarına göre ve kadından yana bir bakış açısıyla yeni bir sığınak işleyişine dair yönetmelik oluşturmalı.

9. Sığınaklar için özellikli personel istihdamı sağlanmalı ve personelin güçlendirilmesi için eğitimler, süpervizyon ve psikoterapi destekleri sunulmalı. Personellerin rol dağılımı adil yapılmalı, kadınların ihtiyacına göre belirlenmeli ve psikolog, sosyal çalışmacı, idareci gibi ayrımlar net şekilde yapılmalı. Hem alanda çalışan psikolog ve sosyal çalışmacılara, hem tüm ilgili birimlerdeki müdürlüklere düzenli aralıklarla sığınak nedir, nasıl yürütülmesi gerekir konularında atölye yürütülmeli.

10. Pandemi sürecinde sığınak kabullerinde istenen test için ŞÖNİM kadınların hastaneye erişimini kolaylaştırmalı ve gerektiğinde bu işlemler için kadına eşlik etmeli. Karantina olacağı söylemiyle kadınları sığınağa başvur-

maktan caydırmayı amaçlayan yaklaşımdan uzak durulmalı ve kadınların ihtiyaçlarını gözeten bir yaklaşım benimsenmeli.

11. Sığınakta kalan kadınlar için kadının ve çocuğun ihtiyaçlarını da gözeterek kreş desteği sağlanmalı. 12 yaş üstü oğlan çocuklarının sığınaklara kabulünü engelleyen yönetmelik gözden geçirilmeli ve yönetmelikteki ev desteği sağlanmalı.

12. Pandemi sonrası artan ve farklılaşan ihtiyaçlar nedeniyle kadınların psikolojik ve ekonomik destek talepleri de yoğunlaşmış durumda. Kamu ve yerel yönetimler bu ihtiyaçları gözeten toplumsal cinsiyete duyarlı bütçeler hazırlamalı ve şiddete maruz kalan kadınların şiddetten uzak yaşam kurabilmeleri için gerekli sosyal destek mekanizmalarını oluşturmalı.

13. Belediyeler, LGBTİ+'ların özellikli ihtiyaçlarını katılımcı bir şekilde tespit etmeli ve bu ihtiyaçları ertelemekten karşılamalı.

14. Bakanlık sığınaklarında sağlanan genel sağlık sigortası, belediye ve özel sığınaklarında da sağlanmalı.

15. Bakanlık, Cumhurbaşkanlığı dahil devletin merkezi yönetiminden belediyelere sığınak ve dayanışma merkezi açılması ve oradaki ihtiyaçların karşılanmasına yönelik özel bütçe oluşturulmalı.

16. Kamu kurumları ve yerel yönetimler kadınların nitelikli ücretsiz psikolojik desteğe erişmeleri konusunda etkin rol almalı.

17. Kamu kurumları ve yerel yönetimler il koordinasyon kurullarına kadın örgütlerini dahil etmeli, kurullarda paylaşılan bilgiler ve kadınların var olan hizmetlerden ne şekilde yararlandığı düzenli olarak kamuya paylaşılmalı, bu bilgiler nicel verileri de kapsamalı.

18. Kadın örgütlerine yapılan başvurularda kadınların Whatsapp, e-mail ve sosyal medya üzerinden daha sık irtibata geçtiğini görüyoruz. Kamu kurumları ve yerel yönetimler kadınların bu ihtiyaçlarını gözeterek daha erişilebilir olmalı.

19. Yerel yönetimler kadına yönelik şiddetle mücadelede somut adımlar atabilmek için alanda çalışma yürüten bağımsız kadın örgütleri ile etkin işbirlikleri geliştirmeli, işbirliğinin takip süreçleri şeffaf olmalı, böylece sivil toplum ve kadın örgütleri tarafından izlemesi kolaylıkla yapılabilmesi.

- 20.** Yerel yönetimler, özellikle pandemi sonrası artan kadın yoksulluğu için de sosyal politika kapsamında bütçe ayırarak kalıcı çözümler sunmalı, özellikle barınma ihtiyacına somut cevap vermeli.
- 21.** Yerel eşitlik eylem planları bir an önce tüm belediyelerde hazırlanmalı, hazırlık süreçleri eşitlik birimleri ve sivil toplum örgütlerini kapsayıcı şekilde yapılandırılmalı ve uygulanmaya başlanmalı.
- 22.** Kadınları bakım yükünden kurtaracak ve emek gücüne güvenceli şekilde katılmasını sağlayacak destek sistemleri oluşturulmalı, kadınların tümünün sosyal güvenceden faydalanabilecekleri bir mekanizma kurulmalı, tüm kadınlar sosyal güvence altına alınmalı. Krizler sebebiyle kayıt dışı ya da yarı zamanlı ve esnek çalışma durumunda kalan kadınlara dair koruyucu önlemler alınmalı.
- 23.** Kriz dönemleri için hazırlanan acil eylem planlarında kadınlar için özel düzenlemeler yapılmalı, krizlerin yükünü kadınlara yükleyen stratejiler terk edilmeli.
- 24.** Kadın yoksulluğuna, "oy" malzemesi haline getirilebilen, yetersiz sosyal destek politikalarıyla müdahale edilemeyeceği vurgulanmalı. Sosyal destekler için bütçe arttırılmalı ve bu destekler sadaka olarak ve dönemsel değil hak kapsamında düzenli ve devamlı hale getirilmeli.
- 25.** Şiddete maruz kalan kadınların adli yardım bürolarına yaptıkları başvurularda ekonomik ya da herhangi başka bir kriter aranmaksızın hemen avukat ataması yapılmalı. Adli yardım ve CMK avukatları düzenli olarak toplumsal cinsiyet eşitsizliği, kadına yönelik şiddet ve görüşme ilkeleri konularında eğitimler almalı.
- 26.** İstanbul Sözleşmesi'nden çekilme süreci 6284 sayılı Kanun'u geçersiz kılmamaktadır. Kolluk kuvvetleri ve adli mekanizmalar 6284 kapsamındaki koruyucu ve önleyici tedbirlerin gereğini yerine getirmeli. 6284 sayılı Kanun kapsamında verilen koruyucu ve önleyici tedbirlerin takibi kolluk kuvvetleri ve ŞÖNİM tarafından yasal mevzuata uygun şekilde yapılmalı.
- 27.** Kadınlara şikayetçi olmadan da 6284 kapsamında koruyucu ve önleyici tedbirlerden yararlanabileceği bilgisi kolluk tarafından verilmeli.
- 28.** Tedbir nafakası kararları geç ve düşük verilmemeli, nafakanın tahsil edilmesi ile ilgili etkili çözümler üretilmeli.

29. Erken ve veya zorla evlendirmeleri teşvik eden, kolaylaştıran dini nikah kıyan, bu törenlere katılan kişiler cezalandırılmalı, erken yaşta evliliğin her koşulda cinsel istismar olduğu kabul edilerek çeşitli bahanelerle verilen beraat kararlarına son verilmeli.

30. Barolar düzenli olarak kadına yönelik şiddet alanında izleme, düzenli raporlama yapmalı.

31. Şerife Demir, Çilem Doğan, Melek İpek, Nevin Yıldırım, Yasemin Çakal dosyası örneklerinde gördüğümüz üzere; ölmek için öldürmek zorunda kalan, hayatını savunan kadınların dosyalarında 'meşru müdafaa' değerlendirilmesi yapılırken; geçmiş sistematik şiddet yaşantısı göz önüne alınmalı.

32. Her ilde teşkilatlanmış ve kurumlar arası koordinasyon görevi olan ŞÖNİM'ler İl Göç İdareleri ile toplantılar yapmalı. Bu toplantılarda göçmen ve mülteci kadınların şiddetten uzaklaşma sürecinde yaşadığı sorunlar iletilmeli ve yereldeki kaynakları etkin kullanmaya yönelik çözümler geliştirilmeli.

33. Mülteci ve yabancı uyruklu kadınların resmi işlemlerinde kadınların beyanları yeminli tercüman eşliğinde geçerli sayılıyor. Yeminli tercüman ihtiyacını karşılayacak bir mekanizma bulunmamakta ve kadın örgütlerinin kendi tercüman desteğiyle aldığı başvurular yeminli tercüman olmaması nedeniyle görünmez ve geçersiz kılınıyor. Uygulamadaki bu aksaklık giderilmeli. Bu ihtiyaç gözetilerek kamu kurumları ve yerel yönetimlerde tercüman istihdam edilmeli.

34. İstanbul Sözleşmesi'nde de belirtildiği üzere, cinsel şiddet konusunda bütüncül ve uzmanlaşmış desteği bünyesinde toplayan ve önleyici çalışmalar da yürüten, acil ve kısa dönem desteğin yanı sıra uzun süreli sosyal destek veren, acil tıbbi ve adli müdahale desteği alınabilecek, uzman personelin çalıştığı tecavüz kriz merkezleri/cinsel şiddet kriz merkezleri kurulması için en kısa sürede hareket geçilmeli.

35. Cinsel şiddetin ne olduğuna dair bilinçlendirme çalışmaları yapılmalı ve eğitimleri verilmeli.

36. Cinsel şiddetle mücadele kapsamında kadınlara destek veren profesyoneller kadınları sürece, süreç içinde neler olabileceğine dair bilgilendirmeli, fakat ne yapmak istediğine kadın kendisi karar vermeli.

37. Cinsel şiddet ile ilgili şikayet sürecinde kadının beyanı esas alınarak so-

ruşturma süreci başlatılmalı, soruşturmaya başlaması için somut delil aranmamalı, etkin soruşturma yürütülmeli, şiddete maruz kalanın ifadesi yalnızca bir defa alınmalı, tekrar tekrar ifade vermek zorunda bırakılmamalı.

38. Kadın örgütleri ve baroların cinsel şiddet konulu davalara müdahilliği kabul edilmeli. Bakanlığın atadığı avukatların tüm hukuki süreci takip etmesi sağlanmalı, takip etmiyorlarsa müdahil olmamalıdır.

39. Cinsel şiddet sonrası ne yapılması gerektiğine dair bir kılavuz hazırlanmalı ve öncelikli olarak ilk adımda destek vermesi gereken birimlere bu konuda meslek içi eğitim verilmeli. Kadınların cinsel şiddete dair hizmet aldığı Baro, hastaneler, okullar, sosyal hizmet merkezleri ve adliyeler başta olmak üzere tüm kurumlardaki ilgili çalışanlar şiddet ve cinsel şiddetin etki ve dinamiklerine dair bilgi sahibi olmalı, bu kurumlar kadından yana bakış açısı ile çalışmalı. İlgili tüm kurumların cinsel şiddete dair yaklaşımını ve izlenecek destek çalışmalarının ilkelerini belirleyen tutum ve politika belgeleri geliştirilmeli.

40. Adli tıp birimleri ulaşılabilir olmalı, hastanelerin acil bölümlerinde muayene yapan hekimler şiddetin etki ve dinamiklerine dair deneyimli ve delil toplayabilecek yetkinlikte olmalı.

41. Cinsel şiddete maruz kaldıktan sonra ihtiyaç duyulan sağlık desteklerinde cinsel yolla bulaşan hastalıklarla ve olası gebelikle ilgili muayene ve bilgilendirme yapılmalı, gebeliği önleme ve sonlandırma ile ilgili araçlar ve seçenekler sunulmalı. Cinsel şiddet sonrası ruhsal destekler yalnızca psikoterapi ile sınırlı kalmamalı. Cinsel şiddet sonrası ruhsal destekler şiddetin dinamiklerine hakim ve feminist perspektifle çalışan kadınlar tarafından sağlanmalı.

42. SHM'ler kadınlar ve çocuklara psikolojik ve psikososyal destekler sunabilecek yetkinlikte olmalı. Çocuklar söz konusu olduğunda ailenin talebine gerek kalmadan da aileler bu destekler hakkında bilgilendirilmeli. Ailelere de destek verilen bir sistem geliştirilmeli.

43. Göçmen ve mülteci kadınlar için cinsel şiddet sonrası destekler erişilebilir olmalı, tercüme desteği sağlanmalı ve tercümanlar dile hakim kişilerden seçilmeli.

Şiddetsiz ve Sığınaksız bir dünya için yaşasın kadın dayanışması!

Kadın Sığınakları ve Da(ya)nışma Merkezleri Kurultayı Bileşenleri*

- 1- Adana Kadın Dayanışma Merkezi ve Sığınma Evi Derneği (AKDAM)
- 2- Antalya Kadın Danışma Merkezi ve Dayanışma Derneği
- 2- Aydın Söke Kadın Sığınma Danışma ve Dayanışma Derneği
- 4- Bodrum Kadın Dayanışma Derneği (BKD)
- 5- Buca Evka-1 Kadın Kültür ve Dayanışma (BEKEV)
- 6- Çanakkale Kadın El Emeğini Değerlendirme Derneği ve Kadın Danışma Merkezi (ELDER)
- 7- Deniz Yıldızı Kadın Dayanışma Derneği
- 8- Edirne Kadın Merkezi Danışma Derneği (EKAMEDER)
- 9- Engelli Kadın Derneği (ENG-KAD)
- 10- Fethiye Kadın Danışma ve Dayanışma Derneği
- 11- Günebakan Kadın Derneği
- 12- İzmir Çiğli Evka 2 Kadın Kültür Evi Derneği / ÇEKEV
- 13- İzmir Kadın Dayanışma Derneği
- 14- Kadın Dayanışma Vakfı
- 15- Kadın Zamanı Derneği
- 16- Kadınlarla Dayanışma Vakfı (KADAV)
- 17- Katre Kadın Danışma ve Dayanışma Derneği
- 18- Koza Kadın Derneği
- 19- Lotus Kadın Dayanışma ve Yaşam Derneği
- 20- Mersin Bağımsız Kadın Derneği (BKD)

- 21- Mimoza Kadın Derneği
- 22- Mor atı Kadın Sığınağı Vakfı
- 23- Mor Salkım Kadın Dayanışma Derneği
- 24- Muğla Emek Benim Kadın Derneği
- 25- Rosa Kadın Derneği
- 26- Star Kadın Derneği
- 27- Uluslararası Gçmen Kadınlar Dayanışma Derneği (UGKDD)
- 28- Urla Kadın Dayanışma Derneği (URKAD)
- 29- Yaşam Kadın evre Kültür ve İşletme Kooperatifi (YAKA-KOOP)
- 30- Yaşamevi Kadın Dayanışma Derneği

*Kadın Sığınakları ve Da(yla)nışma Merkezleri Kurultayı bileşeni olan Adıyaman Kadın Yaşam Derneği, Ceren Kadın Derneği, Gökkuşağı Kadın Derneği, Muş Kadın atısı Derneği, Muş Kadın Derneği, Selis Kadın Derneği ve Van Kadın Derneği'nin faaliyetine 22 Kasım 2016 tarihli Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Tedbirler Alınması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnameyle (KHK/677) son verildiğinden listede yer alamamaktadır.

Kadın Sığınakları ve Dayanışma Merkezleri Kurultayı “Sığınak İstiyoruz” Kampanyası metin ve görselleri

sığınaksızbirdünya

“

Şiddetten uzakta hayatlar kurabilmemiz için kadın sığınaklarına ve dayanışma merkezlerine ihtiyacımız var.

#Sığınakİstiyoruz

sığınaksızbirdünya

“

Kadın sığınakları ve dayanışma merkezlerinde, kadınlardan yana ve kadınları güçlendirmeyi merkeze alan sosyal çalışma yapılmasını talep ediyoruz.

#Sığınakİstiyoruz

sığınaksızbirdünya

Sığınaklarda kadınlar bağımsız bir hayat kurabilmek için ihtiyaç duydukları kadar kalabilmelidir.

#SığınaklarNasılOlmalı

sığınaksızbirdünya

Kayyum atamaları en çok kadın kurumlarını/birimlerini değiştirip dönüştürerek işlevsiz hale getirmektedir. Sığınaklar, da(ya)nışma merkezleri özerk yapılar olarak oluşturulmalı, işleyişleri feminist ilkeler çerçevesinde süreklileştirilmelidir.

#SığınaklarNasılOlmalı

sışınaksızbirdünya

Kadına yönelik şiddetle mücadelede veri toplama ve verilerle ilgili kamuoyunu bilgilendirme devletin yükümlülüğüdür.

#KadınlarSoruyor

sışınaksızbirdünya

Devlet, şiddetle mücadelenin bir aracı olarak veri toplamaya dair bütüncül bir yaklaşım oluşturmalı, belirli aralıklarla araştırmalar yürütmeli ve toplanan veriler toplumsal cinsiyet, cinsel yönelim ve cinsiyet kimliğine duyarlı bir yaklaşım ile işlenerek paylaşılmalıdır.

#KadınlarSoruyor

Sığınak her kadın ve çocuğun hakkıdır SİĞINAK İSTİYORUZ!

Bizler 23 yıldır Kadın Sığınakları ve Da(ya)nışma Merkezi Kurultayı bileşenleri olarak ana sözüümüzü ‘Sığınaksız bir Dünya’ olarak kuruyor, kadınların şiddetsiz ve özgür bir dünya kurabilmeleri için mücadele etmeye devam ediyor, sığınak hakkımızın karşılanmasını talep ediyoruz!

Bizler 23 yıldır Kadın Sığınakları ve Da(ya)nışma Merkezi Kurultayı bileşenleri olarak ana sözüümüzü ‘Sığınaksız bir Dünya’ olarak kuruyor, kadınların şiddetsiz ve özgür bir dünya kurabilmeleri için mücadele etmeye devam ediyor, sığınak hakkımızın karşılanmasını talep ediyoruz!

Kadınların genellikle en yakınındaki erkeklerin uyguladıkları şiddetten uzak hayatlar kurabilmeleri için kadınları güçlendirecek destek mekanizmalarının varlığı hayati bir önem taşıyor. Kadınların şiddetten uzaklaşmak için destekler aldıkları dayanışma merkezleri ve sığınaklar kadına yönelik şiddetle mücadelenin önemli kazanımlarındandır. Sığınaklar; şiddete maruz kalan kadınların varsa çocuklarıyla birlikte kalabilecekleri, şiddetten uzak ve bağımsız yaşamlar kurabilmeleri için ihtiyaç duydukları psikolojik, sosyal, hukuki vb destekleri alabilecekleri ve şiddete maruz kalan kadınlarla dayanışma kurabilecekleri yerlerdir. Da(ya)nışma merkezleri de kadınların şiddetten uzaklaşmak veya şiddetle baş edebilmek için güçlenmesi ve ihtiyaçları doğrultusunda gerekli psikolojik, sosyal, hukuki vb desteklerin ve dayanışmanın sağlandığı yerlerdir.

Şiddete maruz kalan kadın ve çocuklara ihtiyaçları olan destekleri sağlamak ve kadına yönelik şiddeti önleyecek mekanizmaları kurmak merkezi ve yerel yönetimlerin sorumluluğu ve yükümlülüğüdür. Kadına yönelik şiddetin yaygınlığı düşünüldüğünde sorumluları acilen görevlerini yerine getirmeye çağırıyoruz!

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı sorumluluğunu yerine getirmeli, sığınakların sayısını ve kapasitesi artırmalıdır!

83 milyonluk Türkiye nüfusunun yarısını kadınlar oluştururken 148 sığınağın toplam kapasitesinin 3 bin 576 ile sınırlı olması, sığınak hakkımızın ihlalidir. Sığınakların sayıları ve sığınaklarda sağlanan hizmetlerin niteliği bu kadar yetersizken, kadına yönelik erkek şiddetiyle mücadele edildiğini söylemek inandırıcı değildir.

Belediyeler sorumluluklarını yerine getirmeli, sığınakları açmalıdır!

Ayrıca, nüfusu 100 binin üzerinde olan belediyelerin de büyük çoğunluğu sığınak açma sorumluluklarını yerine getirmemektedir. Belediyelerin duyarlılıkları afişlerde ve sözde kalmamalı; erkek şiddetini önlemek için da(ya)nışma merkezi ve sığınakları derhal açmaları zorunludur. Gittikçe yaygınlaşan kayyum belediyeleri var olan sığınakları işlevsiz hale getirirken, kadınların güçlendirilmesi için kurulan kurumları ve ilgili birimleri ya kapatmakta ya da bunların içeriğini boşaltarak etkili bir çalışma yürütmelerini engellemektedir.

Bakanlık ve belediyeler da(ya)nışma merkezleri açmalıdır!

Da(ya)nışma merkezleri; kadınların yaşadıkları şiddeti anlatabilecekleri, şiddetten uzaklaşmak için tüm ihtiyaçlarını ortaya koyabilecekleri yerlerdir. Kadınların sığınağa gitmeksizin erkeklerin şiddetinden uzaklaşmak için desteklenecekleri, şiddetle mücadelelerinde ihtiyaç duydukları her türlü desteği önyargısız bir biçimde sağlayacak, eğer sığınak ihtiyaçları varsa tespit edilebilecek ve sığınağa gittilerse ayrıldıktan sonra da destek alabilecekleri da(ya)nışma merkezleri şiddetle mücadelede en önemli kurumlardandır. Kadınların şiddetsiz bir yaşam kurabilmeleri için da(ya)nışma merkezleri derhal açılmalıdır.

Açılan ve açılacak sığınaklarda ve da(ya)nışma merkezlerinde feminist yöntemler uygulanmalıdır!

Siğınaklarda verilen hizmetin yeme, içme, barınma gibi temel ihtiyaçları karşılamaktan ibaret olması kabul edilemez. Bizler yalnızca üstünde çatısı olan dört duvarlar istemiyoruz. Şiddetle mücadelede sağlanan destekler sunulurken, sistematik şiddetin yarattığı tahribatı dayanışmayla gidermeye ve kadınların kolektif olarak güçlenmesine dayalı politikaların izlenmesi zorunludur. Çünkü yıllarca verdiğimiz mücadele deneyiminden biliyoruz ki kadınları dinleyen ve görüşlerini önemseyen, kendi ihtiyaçlarını görmelerini sağlayan ve kendi kararlarını verebilmeleri için güçlerini açığa çıkaran feminist yöntemler, kadınların şiddetten uzak bir hayat kurabilmeleri için onları destekler. Var olan siğınaklardaki denetleyici kuralların, siğınaklara alımda uygulanan ayrımcı kriterlerin ve kadınların özgürleşmesini desteklemeyen sosyal çalışmanın kadınların şiddetten uzaklaşması için güçlendirici olmaktan çok uzak olduğunu biliyoruz. Siğınakların ve da(ya)nışma merkezlerinin yalnızca sayıca artmasını değil; kadınların şiddetten uzaklaşmasını sağlayan feminist politikalarla yürütülmesini talep ediyoruz.

İstanbul Sözleşmesi'nden vazgeçmiyoruz!

İstanbul Sözleşmesi, kadınların güçlenmesini merkeze alır ve şiddetin önlenbilir olduğuna işaret eder. Şiddetin önlenmesi ve kadınların şiddete karşı korunması için devlet ve yerel yönetimlere yükümlülükler tanımlar. Türkiye her ne kadar bu sözleşmeden, kadınların itirazına rağmen, çekilmiş olsa da bizler bu kararı tanımıyor ve İstanbul Sözleşmesi'ni temel almakta ısrar ediyoruz. Şiddete maruz kalan kadın ve çocuklara ihtiyaçları olan destekleri sağlamak ve kadına yönelik şiddeti önleyecek mekanizmaları kurmak merkezi ve yerel yönetimlerin sorumluluğu ve yükümlülüğüdür. Acilen İstanbul Sözleşmesi'nde tanımlanan sorumluluklarını ve yükümlülüklerini yerine getirmeye çağırıyoruz!

Özgür ve bağımsız hayatlar için da(ya)nışma merkezleri ve siğınaklar istiyoruz!

Kadınların dayanışma merkezinde alabilecekleri desteklere rağmen şiddetten uzaklaşmasının mümkün olmadığı, can güvenliğini korumak ve şiddetten uzakta güvenli bir yerde hayatlarını tekrar yola koyma ihtiyacı duydukları durumlarda siğınak desteği verilmelidir. Kadınları güçlendiren, bağımsız hayatlar kurmalarını teşvik eden yaklaşımla yapılacak sosyal çalışma sonucunda kadınlar şiddetten uzaklaşabilirler. Bu nedenle devletin feminist yöntemler-

le, kadınları merkeze alan bakış açısıyla yürütülecek da(ya)nışma merkezi ve sığınaklar kurması ve sürdürmesi elzemdir. Yıllardır kadına yönelik şiddetle mücadele eden ve kadınların deneyimlerine tanıklık ederek, onlardan öğrenen, şiddetin her kadının hayatındaki farklı tezahürlerini ve şiddetten uzaklaşmaya çalışırken kadınların karşılarına çıkan engelleri gören feministler olarak, gerek ulusal ve uluslararası mevzuat, gerekse kadınların ihtiyaçları dikkate alınarak, kadın da(ya)nışma merkezleri ve sığınakların sayısının artırılmasını talep ediyor ve bu kurumlarda kadınlara onları güçlendirici, nitelikli desteklerin verilmesinin zorunlu olduğunu hatırlatıyoruz. Kayyum atamalarıyla değişen yönetimlerin kapattığı kadın dayanışma merkezleri ve sığınakların yeniden açılmasını, var olan da(ya)nışma merkezlerinin ve sığınakların korunmasını ve güçlendirilmesini talep ediyoruz.

Bugüne kadar Türkiye’de sığınakların ve da(ya)nışma merkezlerinin açılması feminist hareketin yıllar boyunca süren kararlı duruşu ve mücadelesiyle mümkün oldu. Bundan sonra da şiddetsiz bir hayat kurmak için gerekli niteliklere sahip, yeterli sayı ve kapasitedeki da(ya)nışma merkezleri ve sığınaklar açılincaya ve bu kurumlarda feminist yöntemle kadınları güçlendiren çalışmalar mümkün oluncaya kadar mücadelemizi sürdüreceğiz!

Kadın Sığınakları ve Da(ya)nışma Merkezi Kurultayı Bileşenleri

5 Mayıs 2021, Sosyal Medya Eylemi

Kadın Sığınakları ve Da(ya)nışma Merkezleri Kurultayı Bileşenleri olarak “Sığınak İstiyoruz” kampanyası başlatıyoruz!

Bizler 23 yıldır Kadın Sığınakları ve Da(ya)nışma Merkezi Kurultayı bileşenleri olarak ana sözüümüzü ‘Sığınaksız bir Dünya’ olarak kuruyor, kadınların şiddetsiz ve özgür bir dünya kurabilmeleri için mücadele etmeye devam ediyor, sığınak hakkımızın karşılanmasını talep ediyoruz!

Şiddete maruz kalan kadın ve çocuklara ihtiyaçları olan destekleri sağlamak ve kadına yönelik şiddeti önleyecek mekanizmaları kurmak merkezi ve yerel yönetimlerin sorumluluğu ve yükümlülüğüdür. Kadına yönelik şiddetin yaygınlığı düşünüldüğünde sorumluları acilen görevlerini yerine getirmeye çağırıyoruz!

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı sorumluluğunu yerine getirmeli, sığınakların sayısını ve kapasitesi artırmalıdır!

Belediyeler sorumluluklarını yerine getirmeli, sığınakları açmalıdır!

Bakanlık ve belediyeler da(ya)nışma merkezleri açmalıdır!

Açılan ve açılacak sığınaklarda ve da(ya)nışma merkezlerinde feminist yöntemler uygulanmalıdır!

İstanbul Sözleşmesi'nin sığınaklar ve dayanışma merkezlerine dair getirdiği standartlardan vazgeçmiyoruz!

Şiddetten uzakta hayatlar kurabilmemiz için kadın sığınaklarına ve dayanışma merkezlerine ihtiyacımız var.

#Sığınakİstiyoruz

Kadın sığınakları ve dayanışma merkezlerinde, kadınlardan yana ve kadınları güçlendirmeyi merkeze alan sosyal çalışma yapılmasını talep ediyoruz.

#Sığınakİstiyoruz

Erkek şiddetine karşı mücadelenin en önemli araçları dayanışma merkezleri ve sığınaklardır. Kadınların şiddete karşı desteklenmesi en büyük önceliklidir!

#Sığınakİstiyoruz

Kadın sığınakları, kadınların varsa çocukları ile beraber şiddetten uzaklaşmak için ihtiyaç duyabildiği desteklerden biridir.

#SığınakIstiyoruz

Kadın sığınaklarında nitelikli psikolojik, sosyal ve hukuki destekler verilmeli ve kadınları güçlendirici sosyal çalışma yapılmalıdır!

#SığınakIstiyoruz

Kadın sığınaklarının kapasitesi artırılmalı, hiçbir kadının sığınak talebi geri çevrilmemelidir.

#SığınakIstiyoruz

Nüfusu 100 binin üzerinde olan her belediye sığınak açma sorumluluğunu yerine getirmelidir!

#SığınakIstiyoruz

İstanbul Sözleşmesi'nden vazgeçmiyoruz! Sözleşmenin önerdiği destek mekanizmalarını talep ediyoruz!

#SığınakIstiyoruz

9 Haziran 2021, Sosyal Medya Eylemi

Kadın Sığınakları ve Da(ya)nışma Merkezleri Kurultayı bileşenleri olarak başlattığımız “Sığınak İstiyoruz” Kampanyamıza nasıl bir sığınak istediğimizi vurgulayacağımız #SığınaklarNasılOlmalı etiketiyle devam ediyoruz.

Sığınaklar kadınların şiddetten uzak ve bağımsız bir yaşam kurmak için ihtiyaç duydukları destekleri alabilecekleri yerlerdir. #SığınaklarNasılOlmalı

Konukevi değil sığınak diyoruz; çünkü sığınak kavramı toplumdaki sistematik erkek şiddetini deşifre eder. #SığınaklarNasılOlmalı

Konukevi değil sığınak diyoruz; çünkü biliyoruz ki evdeki şiddet ortamından uzaklaşmaya çalışan kadınlar evlerini terk edip güvenli bir ortama sığınmak için buraya gelirler. #SığınaklarNasılOlmalı

Sığınaklarda gizlilik ve şiddetsiz yaşam esas olmalıdır. #SığınaklarNasılOlmalı

Sığınaklarda kadınlar ırk, din, yaş, cinsiyet ayrımı yapılmaksızın en uygun ve güvenli şekilde desteklenmelidir. #SığınaklarNasılOlmalı

Sığınaklarda kadınlara ve varsa çocuklarına her türlü sosyal, hukuki ve psikolojik vb. destekler sağlanmalıdır. #SığınaklarNasılOlmalı

Sığınaklarda kadınlar bağımsız bir hayat kurabilmek için ihtiyaç duydukları kadar kalabilmelidir. #SığınaklarNasılOlmalı

Sığınaklarda bireysel görüşmelerin yanı sıra haftalık toplantılar, grup çalışmaları, etkinlik ve atölyeler ile birlikte güçlenmek ve ortak yaşamı kolaylaştırmak sağlanmalıdır. #SığınaklarNasılOlmalı

Kayyum atamaları en çok kadın kurumlarını/birimlerini değiştirip dönüştürerek işlevsiz hale getirmektedir. Sığınaklar, da(ya)nışma merkezleri özerk yapılar olarak oluşturulmalı, işleyişleri feminist ilkeler çerçevesinde süreklileştirilmelidir. #SığınaklarNasılOlmalı

Sığınak binalarının engelli, yaşlı, bebek, çocuk ve ergenleri gözeten, onların da rahatlıkla kullanabilecekleri bir mimari yapısı olmalıdır. #SığınaklarNasılOlmalı

Sığınaklarda çocukları için ayrı bir oyun odası olmalı ve bu odada farklı yaş gruplarına yönelik oyuncak ve kitaplar bulunmalıdır. #SığınaklarNasılOlmalı

Okul çağındaki çocuk ve ergenlerin sessiz bir ortamda çalışabilecekleri çalışma masalarının bulunduğu bir oda olmalıdır. #SığınaklarNasılOlmalı

Sığınaklarda kadınların ve çocukların ayrı oda ve banyoları olmalı. #SığınaklarNasılOlmalı

Sığınaklar güvenli ve nispeten merkezi lokasyonlarda olmalıdır. #SığınaklarNasılOlmalı

Sığınaklarda kadın dayanışması ve toplu yaşamı güçlendirecek, grup çalışmasına uygun ortak mekan bulunmalıdır. #SığınaklarNasılOlmalı

Kadınlar sığınaktan ayrıldıktan sonra kapısında güvenlik ya da başka bir personelin olmadığı ortamda kendilerinin ve varsa çocuklarının güvenliğini sağlamak durumunda olacaklardır. Sığınakta kendi güvenliğini sağlama deneyimi kazandırılmalıdır. #SığınaklarNasılOlmalı

Sığınaklarda kadınların güvenliğini sağlamak kadını mekana kapatarak değil, kadının güvenliğini riske atan koşulları ortadan kaldırmakla mümkündür. #SığınaklarNasılOlmalı

Sığınaklarda kadınların güvenliği, eğitimi, sağlığı, beslenmesi gibi en temel ihtiyaçlar gerektiği gibi karşılanmalıdır. #SığınaklarNasılOlmalı

12 yaşından büyük erkek çocukları olan kadınlar sığınaklara gidebilmelidir! #SığınaklarNasılOlmalı

Engelli kadınlar için sığınak erişilebilir olmalıdır! #SığınaklarNasılOlmalı

13 Temmuz, Sosyal Medya Eylemi

Kadın Sığınakları ve Da(ya)nışma Merkezleri Kurultayı bileşenleri olarak başlattığımız “Sığınak İstiyoruz” Kampanyamıza devletin kadına yönelik şiddetle mücadelede veri toplama yükümlülüğüne vurgu yaptığımız #KadınlarSoruyor etiketiyle devam ediyoruz.

Kadına yönelik şiddetle mücadelede veri toplama ve verilerle ilgili kamuoyunu bilgilendirme devletin yükümlülüğüdür.

Devlet, şiddetle mücadelenin bir aracı olarak veri toplamaya dair bütüncül bir yaklaşım oluşturmalı ve belirli aralıklarla araştırmalar yürütmeli ve toplanan veriler toplumsal cinsiyet, cinsel yönelim ve cinsiyet kimliğine duyarlı bir yaklaşımla işlenerek paylaşılmalıdır.

Kadına yönelik şiddetle ilgili veriler kadına yönelik şiddet ile mücadeleyi görünür kılacak şekilde, kadınları “mağdur” konumuna hapsedmeden, sağlanan hizmetleri ve bu hizmetler sayesinde kadınların güçlenme öykülerini de vurgulayacak şekilde kullanılmalıdır.

Devlete ve belediyelere, İstanbul Sözleşmesi’nden de doğan kadına yönelik şiddetle ilgili veri toplama yükümlülüğünü hatırlatıyor, Türkiye’de sığınaklar ve da(ya)nışma merkezlerinin durumunu ortaya koymak için devlete, ŞÖNİM’lere ve belediyelere Bilgi Edinme Başvuruları gerçekleştiriyor, ısrarla sormaya devam ediyoruz!

Kadına yönelik şiddetle mücadelede veri toplama ve verilerle ilgili kamuoyunu bilgilendirme devletin yükümlülüğüdür. #KadınlarSoruyor

Devlet, şiddetle mücadelenin bir aracı olarak veri toplamaya dair bütüncül bir yaklaşım oluşturmalı, belirli aralıklarla araştırmalar yürütmeli ve toplanan veriler toplumsal cinsiyet, cinsel yönelim ve cinsiyet kimliğine duyarlı bir yaklaşımla işlenerek paylaşılmalıdır. #KadınlarSoruyor

Kadına yönelik şiddetle ilgili veriler şiddet ile mücadeleyi görünür kılacak şekilde, kadınları “mağdur” konumuna hapsedmeden, sağlanan hizmetleri ve

bu hizmetler sayesinde kadınların güçlenme öykülerini de vurgulayacak şekilde kullanılmalıdır. #KadınlarSoruyor

Devlete ve belediyelere, İstanbul Sözleşmesi'nden de doğan kadına yönelik şiddetle ilgili veri toplama yükümlülüğünü hatırlatıyoruz. #KadınlarSoruyor

Türkiye'de sığınaklar ve da(ya)nışma merkezlerinin durumunu ortaya koymak için bakanlıklara, ŞÖNİM'lere ve belediyelere Bilgi Edinme Başvuruları gerçekleştirebiliriz, ısrarla sormaya devam ediyoruz! #KadınlarSoruyor

Veri toplamak, mevcut destek mekanizmalarının iyi işleyip işlemediğini, sosyo-ekonomik, kültürel ya da coğrafi farklılıklara göre desteklere erişimde ve bunların niteliğinde değişim olup olmadığını, kadınların ihtiyaçları doğrultusunda değiştirilmesi ve geliştirilmesi gereken koruyucu, önleyici ve güçlendirici destekleri ve tedbirleri tespit etmeyi sağlar. #KadınlarSoruyor

Veri toplamak, kurumların ve mücadele mekanizmalarının düzenli olarak izlenmesini böylelikle, kurumsal standartların oluşmasını, şeffaflığı ve hesap verilebilirliği sağlar. #KadınlarSoruyor

@tcailesosyal SORUYORUZ, 2020 yılında bakanlığınızdan kaç kadın destek istedi?

@tcailesosyal SORUYORUZ, bakanlığınıza bağlı kaç kadın sığınağı var?

@tcailesosyal SORUYORUZ, 1 Ocak 2020'den bu yana Bakanlığınıza kaç kadın sığınak başvurusu yaptı? Bu kadınların kaç başvuru sonrasında sığınak desteği alabildi?

@tcailesosyal SORUYORUZ, Bakanlığınıza bağlı sığınaklara 60 yaş üstü kadınlar kabul edilmekte mi?

@tcailesosyal SORUYORUZ, Yönetmeliğe göre sığınaklara kabul edilmeyen 60 yaş üstü şiddete maruz kalan kadınların sığınak ihtiyacı nasıl karşılanıyor?

@tcailesosyal SORUYORUZ, Bakanlığınıza sığınak başvurusu yapan ya da sığınakta kalmak isteyen kadınların sığınaklara kabul edilmediği ya da sığınak dışı alternatiflerin sunulduğu durumların gerekçesi nedir?

@tcailesosyal SORUYORUZ, Bakanlığınıza bağlı sığınaklarda kalan kadın ve çocuklara hangi hizmetler verilmektedir?

@tcailesosyal SORUYORUZ, Bakanlığınıza bağlı sığınaklarda kalan göçmen kadınların erişebildikleri destekler nelerdir?

@tcailesosyal SORUYORUZ, Bakanlığınıza bağlı sığınaklarda kalan lgbti'lerin herhangi bir ayrımcılığa maruz kalmaması için neler yapıyorsunuz?

@tcailesosyal SORUYORUZ, Bakanlığınıza bağlı sığınaklarda çocukların kalabilmesi için bir yaş sınırlaması var mı? 12 yaş üstü oğlan çocukları da sığınaklarınızda kalabilmekte mi?

@tcailesosyal SORUYORUZ, Yönetmeliğe göre 12 yaşından büyük oğlan çocuklarıyla sığınaklara kabul edilmeyen kadınlara sunulması gereken ev tahsisi kaç kadına sunuldu? Kaç kadın çocuğuyla gidemediği için şiddet yaşantısına geri dönmek zorunda kaldı?

@tcailesosyal SORUYORUZ, Bakanlığınıza bağlı sığınakta kalma koşulları olmayan kadınlar için alternatif güvenli ev desteği verilmekte mi?

@tcailesosyal SORUYORUZ, Bakanlığınıza bağlı sığınaklara kabul edilmeyen kadınlara ŞÖNİM ve Belediye tarafından sağlanan destekler neler?

@tcailesosyal SORUYORUZ, Bakanlığınıza kaç tane kadın danışma merkezi var ve bunların kaçını sadece kadınlara hizmet vermekte?

@tcailesosyal SORUYORUZ, Bakanlığınızın toplam bütçesi içerisinde sığınağa ve kadın danışma merkezlerine ayrılan bütçe ne kadar?

Kanuna göre 100 binin üstü nüfusu olan belediyelerin sığınak açması zorunlu.

@istanbulbld SORUYORUZ, Belediyenizin sığınağı var mı?

@istanbulbld SORUYORUZ, Belediyenizin kadın danışma merkezi var mı?

@istanbulbld SORUYORUZ, Belediyeniz sığınağına 60 yaş üstü kadınlar kabul edilmekte mi?

@istanbulbld SORUYORUZ, Belediyeniz sığınağında kadın ve çocuklara hangi hizmetler veriliyor?

@istanbulbld SORUYORUZ, Belediyeniz sığınağında çocukların kalabilmesi için bir yaş sınırlaması var mı? Varsa bu yaş kaç?

@istanbulbld SORUYORUZ, Sığınaklara kabul edilmeyen kadınlara Belediyeniz tarafından sağlanan destekler nelerdir?

@istanbulbld SORUYORUZ, Belediyenize bağlı kaç tane kadın danışma merkezi var ve bunların kaçını sadece kadınlara hizmet veriyor?

@istanbulbld SORUYORUZ, Belediyenizin toplam bütçesi içerisinde sığınağa ve kadın danışma merkezlerine ayrılan bütçe ne kadar?

EK 3- BİLGİ EDİNME BAŞVURU DİLEKÇELERİ

TÜRKİYE CUMHURİYETİ AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI'NA

29.04.2021

Sayı _____ : 2021/ 335

Konu _____ : 4982 Sayılı Bilgi Edinme Kanunu gereğince ve bu Kanun'un 11. Maddesinde öngörülen süreler dâhilinde 6284 Sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesi Kanunu'nun uygulanması ve etkinliği bakımından aşağıda yer alan sorularımızın yazılı cevaplarının ve sorularımız ile ilgili belgelerin ivedilikle gönderilmesi hakkında taleplerimizin sunulmasıdır.

Acıklamalar :

Mor Çatı Kadın Sığınağı Vakfı olarak 1990 yılından bu yana kadına yönelik şiddetle mücadele alanında çalışmaktayız. Kurumumuz İstanbul'da olmakla birlikte Türkiye'nin her yerinden şiddet gören kadınlar bize ulaşmakta, maruz kaldıkları şiddetten uzaklaşmak için sosyal, hukuki ve psikolojik destekler almaktadır.

Bu sebeple, 6284 Sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun'un uygulanmasını izleyebilme, kadınlara daha doğru yönlendirme yapabilmek ve vakfımızdaki çalışmaların verimliliği için aşağıda yer alan sorularımızın yazılı cevaplarının tarafımızdan vakfımıza iletilmesini rica ederiz:

1. 01.01.2020/31.12.2020 tarihleri arasında 6284 Sayılı Yasa'da düzenlenen şiddetin önlenmesine dair tedbirler kapsamında;
 - a) ALO 183 Sosyal Destek Hattı'nı arayarak şiddete maruz kaldığını bildiren kişi sayısı kaçtır?
 - b) ALO 183 Sosyal Destek Hattı'nı arayarak şiddete maruz kaldığını bildirenlerin en çok dile getirdiği 3 şiddet biçimi nedir?

2. 1 Mayıs 2021 itibariyle;

Mor Çatı Kadın Sığınağı Vakfı

Kocatepe Mah. Cumhuriyet Caddesi, Cumhuriyet Apartmanı No.:17 Kat 5 – D: 11. Beyoğlu /
İstanbul Tel: 0212 292 52 32 morcati@morcati.org.tr

- a) Kurumunuza bağlı, belediyelere bağlı ve sivil toplum kuruluşlarına bağlı olmak üzere kaç kadın sığınacağı vardır?
- b) Kurumunuza bağlı, belediyelere bağlı ve sivil toplum kuruluşlarına bağlı sığınakların illere göre sayısı kaçtır?
- c) Bu sığınakların kaç ı ilk adım merkezi/istasyon sığınaktır? Türkiye genelinde kaç ilk adım merkezi/istasyon sığınak bulunmaktadır ve bunlar hangi illerde bulunmaktadır?
- d) Bu sığınaklar içinde ihtisaslaşmış (göçmen / belgesiz kadınlar, engelli kadınlar, transseksüel kadınlar, lezbiyen kadınlar, insan ticareti mağduru kadınlar veya yaşlı kadınlar vb için) sığınak var mıdır? Varsa ihtisaslaşma alanı nedir?
- e) 01.01.2020/31.12.2020 tarihleri arasında sığınak başvurusu yapan kadınların toplam sayısı kaçtır?
- f) Tüm bu sığınakların toplam yatak kapasitesi ne kadardır?
- g) Tüm bu sığınaklara 7/24 erişim sağlanmakta mıdır?
- h) Tüm bu sığınaklarda kalış süresi sınırlaması var mıdır? Bu süre ne kadardır?
- i) Sığınak başvurusu yapan ya da sığınakta kalmak isteyen kadınların sığınaklara kabul edilmediği ya da sığınak dışı alternatiflerin sunulduğu durumların gerekçesi nedir?
- j) Sığınak başvurusu yapan kadınların en çok dile getirdiği üç şiddet biçimi nedir?
- k) Sığınaklarımızda kalan kadın ve çocuklara verilen hizmetler nelerdir?

3. 1 Mayıs 2021 itibarıyla;

- a) Kurumunuza bağlı, belediyelere bağlı ve sivil toplum kuruluşlarına bağlı kaçar tane kadın danışma merkezi vardır ve bunların kaç ı sadece kadınlara hizmet vermektedir?
- b) Kurumunuza bağlı, belediyelere bağlı ve sivil toplum kuruluşlarına bağlı kadın danışma merkezileri hangi illerde bulunmaktadır?
- c) 01.01.2020/31.12.2020 tarihleri arasında kadın danışma merkezlerinden destek alan kadınların toplam sayısı kaçtır?
- d) Kadın danışma merkezlerine başvuran kadınlara danışmanlık, psikolojik destek, zorla evlilik, insan kaçakçılığı, göçmen/mülteci kadınlara yönelik destekler vd., hukuki destek, ekonomik destek-danışmanlık / sosyal yardım, konut danışmanlığı, iş bulma, yönlendirme, karakol/mahkeme/sosyal hizmetlerde temsil etme vb hangi hizmetler verilmektedir ve bu hizmetler kadın danışma merkezlerinin kaçında verilmektedir?
- e) Kadın danışma merkezleri başvuran kadınlara cinsel şiddet konusunda destek vermekte midir? Cinsel şiddete maruz kalan kız çocukları ve kadınlar için kadın danışma merkezlerinde nasıl bir destek ve hizmet verilmektedir? Bu desteği veren kadın danışma merkezleri bu konuda gerekli özel donanıma sahip midir? Bu merkezlerde cinsel şiddet konusunda özel olarak hangi hizmetler verilmektedir?

Mor Çatı Kadın Sığınacağı Vakfı

Kocatepe Mah. Cumhuriyet Caddesi, Cumhuriyet Apartmanı No.:17 Kat 5 – D: 11. Beyoğlu / İstanbul Tel: 0212 292 52 32 morcati@morcati.org.tr

f) Kadın danışma merkezleri acil durumlarda kalacak yer desteği de sunmakta mıdır?

Saygılarımızla,

MOR ÇATI KADIN SİĞINAĞI VAKFI

MOR ÇATI KADIN SİĞINAĞI VAKFI
Kocatepe Mahallesi Cumhuriyet Caddesi
Cumhuriyet Apt. No: 17 Kat 5 – D: 11. Beyoğlu – İSTANBUL
Beyoğlu Veri Merkezi: 622 005 2130

Ek: Vakıf Senedi

Mor Çatı Kadın Sığınağı Vakfı
Kocatepe Mah. Cumhuriyet Caddesi, Cumhuriyet Apartmanı No.:17 Kat 5 – D: 11. Beyoğlu /
İstanbul Tel: 0212 292 52 32 morcati@morcati.org.tr

09.07.2021

Sayı : 2021/383

Konu : 4982 Sayılı Bilgi Edinme Kanunu gereğince ve bu Kanun'un 11. Maddesinde öngörülen süreler dâhilinde aşağıda yer alan sorularımızın yazılı cevaplarının ve sorularımız ile ilgili belgelerin ivedilikle gönderilmesi hakkında taleplerimizin sunulmasıdır.

Acıklamalar :

Mor Çatı Kadın Sığınağı Vakfı olarak, kadına yönelik şiddetle mücadele etmek amacıyla faaliyet yürütmekteyiz. Kurumumuzun faaliyet alanı içinde şiddet gören kadınlar Türkiye'nin her yerinden bize ulaşmakta, maruz kaldıkları şiddetten uzaklaşmak için çeşitli destekler almaktadır.

Bu sebeple, kurumumuza başvuran kadınlara daha doğru yönlendirme yapabilmek ve kurumumuzdaki çalışmaların verimliliği için aşağıda yer alan sorularımızın yazılı cevaplarının tarafınızdan kurumumuza iletilmesini rica ederiz:

1. 1 Haziran 2021 itibariyle ilimizde;

- a) Bakanlığımıza bağlı, belediyelere bağlı ve sivil toplum kuruluşlarına bağlı olmak üzere kaç kadın sığınağı vardır?
- b) Bu sığınakların kaç il ilk adım merkezi/istasyon sığınaktır?
- c) Bu sığınaklar içinde ihtisaslaşmış (göçmen / belgesiz kadınlar, engelli kadınlar, LGBTİ+ kadınlar, insan ticareti mağduru kadınlar veya yaşlı kadınlar vb için) sığınak var mıdır? Varsa ihtisaslaşma alanı nedir?
- d) 01.01.2020/31.12.2020 tarihleri arasında sığınak başvurusu yapan kadınların toplam sayısı kaçtır? Bu kadınların kaç başvuru sonrasında sığınak desteği alabilmiştir?
- e) Bu sığınakların toplam yatak kapasitesi ne kadardır?
- f) Tüm bu sığınaklara 7/24 erişim sağlanmakta mıdır?
- g) Tüm bu sığınaklarda kalış süresi sınırlaması var mıdır? Bu süre ne kadardır?
- h) Tüm bu sığınaklara 60 yaş üstü kadınlar kabul edilmekte midir?
- i) Sığınak başvurusu yapan ya da sığınakta kalmak isteyen kadınların sığınaklara kabul edilmediği ya da sığınak dışı alternatiflerin sunulduğu durumların gerekçesi nedir?

Mor Çatı Kadın Sığınağı Vakfı

Kocatepe Mah. Cumhuriyet Caddesi, Cumhuriyet Apartmanı No.:17 Kat 5 – D: 11. Beyoğlu /
İstanbul Tel: 0212 292 52 32 morcati@morcati.org.tr

- i) Sığınak başvurusu yapan kadınların en çok dile getirdiği üç şiddet biçimi nedir?
- j) Sığınaklarınızda kalan kadın ve çocuklara verilen hizmetler nelerdir?
- k) Mevcut sığınaklarda çalışan görevli sayısı nedir? Bu görevlilerin icra ettikleri meslekler nedir?
- l) Sığınaklarda çalışanların kaçısı sosyal hizmet uzmanı, kaçısı psikolog, kaçısı avukat, kaçısı pedagoğ, kaçısı çocuk psikoloğudur?
- m) Görev alan personeller mesleki donanımlarının yanı sıra kadına yönelik şiddetle mücadele ve şiddete maruz kalan kadın ve çocuklara destek sunmaya ilişkin ne tür eğitimler almışlardır?
- n) Bakanlığımıza bağlı bulunan sığınakların kuralları nelerdir? Bu kurallar ilk adım merkezi/istasyon sığınaklarda da geçerli midir?
- o) Bakanlığımıza bağlı sığınaklarda çocukların kalabilmesi için bir yaş sınırlaması var mıdır? Varsa bu yaş kaçtır?
- ö) Bakanlığımıza bağlı sığınakta kalma koşulları olmayanlar için alternatif güvenli ev desteği verilmekte midir? Bu destek veriliyorsa geçen yıl kaç kadına ev desteği verilmiştir?
- p) Kurumunuza sığınak başvurusu yapıldığında ihtiyaç tespiti ve risk analizi yapılmakta mıdır? Evetse kim tarafından yapılmaktadır?
- r) Sığınaklara kabul edilmeyen kadınlara ŞÖNİM ve Belediye tarafından sağlanan destekler nelerdir?

2. 1 Haziran 2021 itibariyle ilimizde;

- a) Kurumunuza bağlı, belediyelere bağlı ve sivil toplum kuruluşlarına bağlı kaçar tane kadın danışma merkezi vardır ve bunların kaçısı sadece kadınlara hizmet vermektedir?
- b) Kurumunuza bağlı, belediyelere bağlı ve sivil toplum kuruluşlarına bağlı kadın danışma merkezleri hangi illerde bulunmaktadır?
- c) 01.01.2020/31.12.2020 tarihleri arasında kadın danışma merkezlerinden destek alan kadınların toplam sayısı kaçtır?
- d) Kadın danışma merkezlerine başvuran kadınlara danışmanlık, psikolojik destek, zorla evlilik, insan kaçakçılığı, göçmen/mülteci kadınlara yönelik destekler vd., hukuki destek, ekonomik destek-danışmanlık / sosyal yardım, konut danışmanlığı, iş bulma, yönlendirme, karakol/mahkeme/sosyal hizmetlerde temsil etme vb hangi hizmetler verilmektedir ve bu hizmetler kadın danışma merkezlerinin kaçında verilmektedir?

Mor Çatı Kadın Sığınağı Vakfı

Kocatepe Mah. Cumhuriyet Caddesi, Cumhuriyet Apartmanı No.:17 Kat 5 – D: 11. Beyoğlu /
İstanbul Tel: 0212 292 52 32 morcati@morcati.org.tr

e) Kadın danışma merkezleri başvuran kadınlara cinsel şiddet konusunda destek vermekte midir? Cinsel şiddete maruz kalan kız çocukları ve kadınlar için kadın danışma merkezlerinde nasıl bir destek ve hizmet verilmektedir? Bu desteği veren kadın danışma merkezleri bu konuda gerekli özel donanıma sahip midir? Bu merkezlerde cinsel şiddet konusunda özel olarak hangi hizmetler verilmektedir?

f) Kadın danışma merkezleri acil durumlarda kalacak yer desteği de sunmakta mıdır?

k) Kadın danışma merkezlerinde çalışan görevli sayısı nedir? Bu görevlilerin icra ettikleri meslekler nedir?

l) Kadın danışma merkezlerinde çalışanların kaç sosyal hizmet uzmanı, kaç psikolog, kaç avukat, kaç pedagoğ, kaç çocuk psikoloğudur?

m) Görev alan personeller mesleki donanımlarının yanı sıra kadına yönelik şiddetle mücadele ve şiddete maruz kalan kadın ve çocuklara destek sunmaya ilişkin ne tür eğitimler almışlardır?

3. Kurumunuz toplam bütçesi içerisinde sığınağa ve kadın danışma merkezlerine ayrılan bütçe ne kadardır?

4. Sığınağa ayrılan bütçenin bütçe kalemleri nelerdir?

Saygılarımızla,

Mor Çatı Kadın Sığınağı Vakfı

MOR ÇATI KADIN SİĞİNAĞI VAKFI
Kocatepe Mahallesi, Cumhuriyet Caddesi
Cumhuriyet Apt No: 17 Kat 5 - D: 11, Beyoğlu - İSTANBUL
Beyoğlu Vaka Tel: 0212 292 52 32

Mor Çatı Kadın Sığınağı Vakfı

Kocatepe Mah. Cumhuriyet Caddesi, Cumhuriyet Apartmanı No.:17 Kat 5 – D: 11, Beyoğlu /
İstanbul Tel: 0212 292 52 32 morcati@morcati.org.tr

ADANA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ'NE,

09.07.2021

Sayı : 2021/465

Konu : 4982 Sayılı Bilgi Edinme Kanunu gereğince ve bu Kanun'un 11. Maddesinde öngörülen süreler dâhilinde aşağıda yer alan sorularımızın yazılı cevaplarının ve sorularımız ile ilgili belgelerin ivedilikle gönderilmesi hakkında taleplerimizin sunulmasıdır.

Acıklamalar :

Mor Çatı Kadın Sığınağı Vakfı olarak, kadına yönelik şiddetle mücadele etmek amacıyla faaliyet yürütmekteyiz. Kurumumuzun faaliyet alanı içinde şiddet gören kadınlar Türkiye'nin her yerinden bize ulaşmakta, maruz kaldıkları şiddetten uzaklaşmak için çeşitli destekler almaktadır.

Bu sebeple, kurumumuza başvuran kadınlara daha doğru yönlendirme yapabilmek ve kurumumuzdaki çalışmaların verimliliği için aşağıda yer alan sorularımızın yazılı cevaplarının tarafımızdan kurumumuza iletilmesini rica ederiz:

1. 1 Haziran 2021 itibariyle ilimizde;

- a) Belediyelere bağlı ve sivil toplum kuruluşlarına bağlı olmak üzere kaç kadın sığınağı vardır?
- b) Bu sığınakların kaçını il ilk adım merkezi/istasyon sığınaktır?
- c) Bu sığınaklar içinde ihtisaslaşmış (göçmen / belgesiz kadınlar, engelli kadınlar, LBTİ+ kadınlar, insan ticareti mağduru kadınlar veya yaşlı kadınlar vb için) sığınak var mıdır? Varsa ihtisaslaşma alanı nedir?
- d) 01.01.2020/31.12.2020 tarihleri arasında sığınak başvurusu yapan kadınların toplam sayısı kaçtır? Bu kadınların kaçını başvuru sonrasında sığınak desteği alabilmiştir?
- e) Bu sığınakların toplam yatak kapasitesi ne kadardır?
- f) Tüm bu sığınaklara 7/24 erişim sağlanmakta mıdır?
- g) Tüm bu sığınaklarda kalış süresi sınırlaması var mıdır? Bu süre ne kadardır?

Mor Çatı Kadın Sığınağı Vakfı
Kocatepe Mah. Cumhuriyet Caddesi, Cumhuriyet Apartmanı No.:17 Kat 5 – D: 11.
Beyoğlu / İstanbul Tel: 0212 292 52 32 morcati@morcati.org.tr

- h) Tüm bu sığınaklara 60 yaş üstü kadınlar kabul edilmekte midir?
- i) Sığınak başvurusu yapan ya da sığınakta kalmak isteyen kadınların sığınaklara kabul edilmediği ya da sığınak dışı alternatiflerin sunulduğu durumların gerekçesi nedir?
- i) Sığınak başvurusu yapan kadınların en çok dile getirdiği üç şiddet biçimi nedir?
- j) Sığınaklarınızda kalan kadın ve çocuklara verilen hizmetler nelerdir?
- k) Mevcut sığınaklarda çalışan görevli sayısı nedir? Bu görevlilerin icra ettikleri meslekler nedir?
- l) Sığınaklarda çalışanların kaç sosyal hizmet uzmanı, kaç psikolog, kaç avukat, kaç pedagoğ, kaç çocuk psikoloğudur?
- m) Görev alan personeller mesleki donanımlarının yanı sıra kadına yönelik şiddetle mücadele ve şiddete maruz kalan kadın ve çocuklara destek sunmaya ilişkin ne tür eğitimler almışlardır?
- n) Belediyenize bağlı bulunan sığınakların kuralları nelerdir? Bu kurallar ilk adım merkezi/istasyon sığınaklarda da geçerli midir?
- o) Belediyenize bağlı sığınaklarda çocukların kalabilmesi için bir yaş sınırlaması var mıdır? Varsa bu yaş kaçtır?
- ö) Belediyenize bağlı sığınakta kalma koşulları olmayanlar için alternatif güvenli ev desteği verilmekte midir? Bu destek veriliyorsa geçen yıl kaç kadına ev desteği verilmiştir?
- p) Kurumunuza sığınak başvurusu yapıldığında ihtiyaç tespiti ve risk analizi yapılmakta mıdır? Evetse kim tarafından yapılmaktadır?
- r) Sığınaklara kabul edilmeyen kadınlara Belediye tarafından sağlanan destekler nelerdir?

2. 1 Haziran 2021 itibariyle ilimizde;

- a) Belediyelere bağlı ve sivil toplum kuruluşlarına bağlı kaç kadın danışma merkezi vardır ve bunların kaç sadece kadınlara hizmet vermektedir?
- b) 01.01.2020/31.12.2020 tarihleri arasında kadın danışma merkezlerinden destek alan kadınların toplam sayısı kaçtır?
- d) Kadın danışma merkezlerine başvuran kadınlara danışmanlık, psikolojik destek, zorla evlilik, insan kaçakçılığı, göçmen/mülteci kadınlara yönelik destekler vd., hukuki destek, ekonomik destek-danışmanlık / sosyal yardım, konut danışmanlığı, iş bulma,

Mor Çatı Kadın Sığınağı Vakfı
Kocatepe Mah. Cumhuriyet Caddesi, Cumhuriyet Apartmanı No.:17 Kat 5 – D: 11.
Beyoğlu / İstanbul Tel: 0212 292 52 32 morcati@morcati.org.tr

yönlendirme, karakol/mahkeme/sosyal hizmetlerde temsil etme vb hangi hizmetler verilmektedir ve bu hizmetler kadın danışma merkezlerinin kaçında verilmektedir?

e) Kadın danışma merkezleri başvuran kadınlara cinsel şiddet konusunda destek vermekte midir? Cinsel şiddete maruz kalan kız çocukları ve kadınlar için kadın danışma merkezlerinde nasıl bir destek ve hizmet verilmektedir? Bu desteği veren kadın danışma merkezleri bu konuda gerekli özel donanıma sahip midir? Bu merkezlerde cinsel şiddet konusunda özel olarak hangi hizmetler verilmektedir?

f) Kadın danışma merkezleri acil durumlarda kalacak yer desteği de sunmakta mıdır?

k) Kadın danışma merkezlerinde çalışan görevli sayısı nedir? Bu görevlilerin icra ettikleri meslekler nedir?

l) Kadın danışma merkezlerinde çalışanların kaç sosyal hizmet uzmanı, kaç psikolog, kaç avukat, kaç pedagoğ, kaç çocuk psikoloğudur?

m) Görev alan personeller mesleki donanımlarının yanı sıra kadına yönelik şiddetle mücadele ve şiddete maruz kalan kadın ve çocuklara destek sunmaya ilişkin ne tür eğitimler almışlardır?

3. Kurumunuz toplam bütçesi içerisinde sığınağa ve kadın danışma merkezlerine ayrılan bütçe ne kadardır?

4. Sığınağa ayrılan bütçenin bütçe kalemleri nelerdir?

Saygılarımızla,

Mor Çatı Kadın Sığınağı Vakfı

MOR ÇATI KADIN SİĞİNAĞI VAKFI
Kocatepe Mahallesi Cumhuriyet Caddesi
Cumhuriyet Apt. No: 17 Kat 5 D: 11 Beyoğlu İSTANBUL
Beyoğlu Vergi Dairesi 622 005 2130

Mor Çatı Kadın Sığınağı Vakfı
Kocatepe Mah. Cumhuriyet Caddesi, Cumhuriyet Apartmanı No.:17 Kat 5 – D: 11.
Beyoğlu / İstanbul Tel: 0212 292 52 32 morcati@morcati.org.tr

EK 4- AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI BİLGİ EDİNME BAŞVURUSU YANITI

T.C.
AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI
Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü

Sayı : E-96559647-400-643821

16.07.2021

Konu : Kadınlarla Dayanışma Vakfı Bilgi Edinme Talebi

KADINLARLA DAYANIŞMA VAKFINA
Küçükçekmece Danışma ve Dayanışma Merkezi, Fevzi Çakmak Mah. Halkalı Cad. No:195 D:11/12
Sefaköy Küçükçekmece/İSTANBUL

İlgi : a) 06.07.2021 tarih ve 2021/014 sayılı bilgi edinme talebiniz.
b) 06.07.2021 tarihli ve 2021/019 sayılı bilgi edinme talebiniz.

İlgi (a) ve ilgi (b)'de kayıtlı bilgi edinme taleplerinizde, sorularınıza yönelik hazırlanacak olan yazılı cevapların ve sorularınız ile ilgili belgelerin gönderilmesini talep ettiğiniz görülmektedir.

Bu kapsamda tarafımıza iletilen aynı içerikteki bilgi edinme taleplerine yönelik hazırlanan cevap metninin ekte iletiildiği hususunda;

Bilgilerini ve gereğini rica ederim.

Gülser USTAOĞLU
Bakan a.
Kadının Statüsü Genel Müdürü

Ek: Cevap Metni (4 Sayfa)

Dağıtım:

Gereği:

KADINLARLA DAYANIŞMA VAKFINA
Küçükçekmece Danışma ve Dayanışma Merkezi,
Fevzi Çakmak Mah. Halkalı Cad. No:195 D:11/12
Sefaköy Küçükçekmece/İSTANBUL

Bilgi:

İSTANBUL VALİLİĞİNE (Aile ve Sosyal
Hizmetler İl Müdürlüğü)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: 7D4F2E62-01D4-4B76-B1BB-D106E1B663C7

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/>

Eskişehir Yolu Söğütözü Mah. 2177 Sok. No: 10/ A Kat: 20-21 Çankaya/ Ankara/
Türkiye
(312)705 91 77
(312)705 91 94

Kadınlara Dayanışma Vakfı'na Ait 2021/019 Sayılı Bilgi Talebine İlişkin Hazırlanan
Cevap Metni

SORU 1: 1 Haziran 2021 itibarıyla;

- a) Bakanlığımıza bağlı, belediyelere bağlı ve sivil toplum kuruluşlarına bağlı olmak üzere kaç kadın sığınağı vardır?
- b) Bu sığınakların kaçını il merkez/istasyon sığınaktır?
- c) Bu sığınaklar içinde ihtisaslaşmış (göçmen/belgesiz kadınlar, engelli kadınlar, transseksüel kadınlar, lezbiyen kadınlar, insan ticareti mağduru kadınlar veya yaşlı kadınlar vb. için) sığınak var mıdır? Varsa ihtisaslaşma alanı nedir?
- d) 01.01.2020/31.12.2020 tarihleri arasında sığınak başvurusu yapan kadınların toplam sayısı kaçtır? Bu kadınların kaçını başvuru sonrasında sığınak desteği alabilmiştir?
- e) Bu sığınakların toplam yatak kapasitesi ne kadardır?
- f) Tüm bu sığınaklara 7/24 erişim sağlanmakta mıdır?
- g) Tüm bu sığınaklarda kalış süresi sınırlaması var mıdır? Bu süre ne kadardır?
- h) Tüm bu sığınaklara 60 yaş üstü kadınlar kabul edilmekte midir?
- i) Sığınak başvurusu yapan ya da sığınakta kalmak isteyen kadınların sığınaklara kabul edilmediği ya da sığınak dışı alternatiflerin sunulduğu durumların gerekçesi nedir?
- j) Sığınak başvurusu yapan kadınların en çok dile getirdiği üç şiddet biçimi nedir?
- k) Sığınaklarınızda kalan kadın ve çocuklara verilen hizmetler nelerdir?
- l) Mevcut sığınaklarda çalışan görevli sayısı nedir? Bu görevlilerin icra ettikleri meslekler nedir?
- m) Sığınaklarda çalışanların kaçını sosyal hizmet uzmanı, kaçını psikolog, kaçını avukat, kaçını pedagoğ, kaçını çocuk psikoloğudur?
- n) Görev alan personeller mesleki donanımlarının yanı sıra kadına yönelik şiddetle mücadele ve şiddete maruz kalan kadın ve çocuklara destek sunmaya ilişkin ne tür eğitimler almışlardır?
- o) Bakanlığımıza bağlı bulunan sığınakların kuralları nelerdir? Bu kurallar ilk adım merkezi/istasyon sığınaklarında da geçerli midir?
- p) Bakanlığımıza bağlı sığınaklarda çocukların kalabilmesi için bir yaş sınırlaması var mıdır? Varsa bu yaş kaçtır?
- q) Bakanlığımıza bağlı sığınakta kalma koşulları olmayanlar için alternatif güvenli ev desteği verilmekte midir? Bu destek veriliyorsa geçen yıl kaç kadına ev desteği verilmiştir?
- r) Kurumunuza sığınak başvurusu yapıldığında ihtiyaç tespiti ve risk analizi yapılmakta mıdır? Evetse kim tarafından yapılmaktadır?
- s) Sığınaklara kabul edilmeyen kadınlara ŞÖNİM ve Belediye tarafından sağlanan destekler nelerdir?

CEVAP 1:

Kadın Konukevleri Dağılımı		
Kurumu	Toplam Sayı	Toplam Kapasite
ASHB	112	2.779
Belediye	33	735
Göç İdaresi Genel Müd.	3	90
STK	1	20
TOPLAM	149	3.624

2020 yılında Bakanlığımıza bağlı kadın konukevlerinden 33.467 kadın hizmet almıştır.

Bakanlığımıza bağlı kadın konukevlerinde toplam **1.944** personel görev yapmakta olup, söz konusu personelin 600'ü meslek elemanı (sosyal çalışmacı, psikolog, sosyolog, öğretmen, hemşire, çocuk gelişimcisi ve çocuk eğiticisi) olarak görev yapmaktadır.

Kadın konukevleri; kadınların ve beraberindeki çocuklarının hiçbir ayırım olmaksızın şiddetsiz bir ortamda, yaşadıkları travma ile başa çıkabilmeleri, güçlenmeleri ve yeniden sağlıklı ilişkiler sürdürebilmelerine destek olmak üzere mesleki çalışmalar yürütülen yatılı kuruluşlardır.

Kadın konukevlerinden 6284 sayılı yasa kapsamında; şiddet mağduru kadınlar ve beraberlerindeki çocukları ile statüsü ve uyruğuna bakılmaksızın ülkemizde şiddet mağduru yabancı uyruklu kadınlar ve beraberindeki çocuklar ihtiyaç duyduklarında faydalanabilmektedirler.

Kadın konukevlerinde kadınların ve beraberindeki çocuklarının şiddetsiz bir ortamda, yaşadıkları travma ile başa çıkabilmeleri, güçlenmeleri ve yeniden sağlıklı ilişkiler sürdürebilmelerine destek olmak üzere mesleki çalışmalar yürütülmektedir. Mesleki çalışmalar ve değerlendirmelerle birlikte kadın ve çocuklara doğrudan ya da ilgili kuruluşlara yönlendirmek suretiyle barınma, psiko-sosyal destek, hukuki destek, tıbbi destek, ekonomik destek, mesleki destek, eğitim desteği, çocukları için kreş, rehberlik ve yönlendirme vb. alanlarda gizlilik, güçlenme ve güvenlik 3 temel ilkimiz kapsamında hizmet sunulmaktadır. Söz konusu destekler kapsamında;

- Kadın konukevlerinden hizmet alan şiddet mağduru kadınların güçlenmelerini, bağımsız yaşama geçmelerini, nitelikli işlerde istihdam edilmelerini desteklemek amacıyla İŞKUR Genel Müdürlüğü iş birliğinde çevrimiçi ortamda İş Kulübü Eğitimleri düzenlenmektedir.
- Kadınların ekonomik hayata katılımları konusunda gerekli bilgi ve becerilerle donatılarak toplumsal ve ekonomik konularının güçlendirilmesi ve ekonomik kalkınmada aktif rol almalarının desteklenmesi amacıyla Finansal Okuryazarlık ve Bilişim Teknolojileri Eğitimleri gerçekleştirilmektedir.
- Kadın konukevi ve ŞÖNİM'lerin işletme ve insan kaynağı kapasitesinin geliştirilmesi, şiddet mağduru kadınların ve beraberindeki çocuklarının güvenli yaşama geçiş sürecinde yerinde ve zamanında daha nitelikli hizmet almasının sağlanması amacıyla kadın alanında hizmet veren personele yönelik Temel ve İleri Düzeyde Psiko-Sosyal Destek Eğitimleri düzenlenmektedir.
- Genel Müdürlüğümüz ve UNICEF iş birliği ile 2019 yılı Ekim ayında "*Kadın Konukevlerinde Anneleri ile Birlikte Kalan Şiddet Mağduru/Şiddete Tanıklık Etmiş*

Çocuklara Yönelik Hizmetlerin Standardizasyonu Çalışması" başlatılmış olup, söz konusu çalışma kapsamında kadın konukeverinde çocuklara hizmet sunan personele yönelik psikososyal destek rehberi oluşturulmuştur.

Kadın konukevi hizmet talebinde bulunan kadınlar kolluğa veya ŞÖNİM'e başvurarak istedikleri zaman konukevi hizmetinden 7/24 faydalanabilmektedir. Kuruluşlarımıza başvuru yapıldığında ihtiyaç tespiti ve risk analizleri ŞÖNİM'de çalışan meslek elemanlarınca yapılmaktadır. Kadın konukevi hizmet talebinde bulunan her kadın, konukevine kabul edilmektedir.

Kadınların konukevinde kalış süresi, Kadın Konukevlerinin Açılması ve İşletilmesi Hakkında Yönetmelik'te kadının ilk kabul tarihinden itibaren altı ay olarak belirtilmiştir. Kalış süresi, kadınların güçlenme süreci değerlendirilerek gerekli hallerde uzatılmaktadır. Uzatma süresi, sosyal çalışmacı ile çocuğu var ise çocuk gelişimcisinin görüşü alınarak, değerlendirme komisyonu tarafından belirlenmektedir.

Kadın Konukevlerinin Açılması ve İşletilmesi Hakkında Yönetmeliğin 13/c maddesi hizmet alan kadınlar ve çocukların muhtemel oluşabilecek can güvenliği riski nedeniyle uygulanmamakta olup; 6284 Kanun kapsamında 3/1-(a) bendi gereğince *"Kendisine ve gerekiyorsa beraberindeki çocuklara, bulunduğu yerde veya başka bir yerde uygun barınma tedbir kararı kapsamında konukevi dışında uygun barınma yeri sağlanması"* ve aynı Kanunun 10/6 fıkrasındaki *"Hakkında barınma yeri sağlanmasına karar verilen kişiler; Bakanlığa ait veya Bakanlığın gözetim ve denetimi altında bulunan yerlere yerleştirilir. Barınma yerlerinin yetersiz kaldığı hâllerde korunan kişiler; mülki amirin, acele hâllerde kolluğun veya Bakanlığın talebi üzerine kamu kurum ve kuruluşlarına ait sosyal tesis, yurt veya benzeri yerlerde geçici olarak barındırılabilir."* hükümleri uygulanmaktadır. Covid-19 sürecinde de alınan tedbirler doğrultusunda **49 İlimizde 71 tesis** (otel, misafirhane, kamu kuruluşu ve yurt) barınma amacıyla kullanılmıştır.

SORU 2: 1 Haziran 2021 itibarıyla;

- a) Kurumunuza bağlı, belediyelere bağlı ve sivil toplum kuruluşlarına bağlı kaçar tane kadın danışma merkezi vardır ve bunların kaç tane sadece kadınlara hizmet vermektedir?
- b) Kurumunuza bağlı, belediyelere bağlı ve sivil toplum kuruluşlarına bağlı kadın danışma merkezleri hangi illerde bulunmaktadır?
- c) 01.01.2020/31.12.2020 tarihleri arasında kadın danışma merkezlerinden destek alan kadınların toplam sayısı kaçtır?
- d) Kadın danışma merkezlerine başvuran kadınlara danışmanlık, psikolojik destek, zorla evlilik, insan kaçakçılığı, göçmen/mülteci kadınlara yönelik destekler vd., hukuki destek, ekonomik destek-danışmanlık/sosyal yardım, konut danışmanlığı, iş bulma, yönlendirme, karakol/mahkeme/sosyal hizmetlerde temsil etme vb. hangi hizmetler verilmektedir ve bu hizmetler kadın danışma merkezlerinin kaçında verilmektedir?
- e) Kadın danışma merkezleri başvuran kadınlara cinsel şiddet konusunda destek vermekte midir? Cinsel şiddete maruz kalan kız çocukları ve kadınlar için kadın danışma merkezlerinde nasıl bir destek ve hizmet verilmektedir? Bu desteği veren

kadın danışma merkezleri bu konuda gerekli özel donanıma sahip midir? Bu merkezlerde cinsel şiddet konusunda özel olarak hangi hizmetler verilmektedir?

- f) Kadın danışma merkezleri acil durumlarda kalacak yer desteği de sunmakta mıdır?
- g) Kadın danışma merkezlerinde çalışan görevli sayısı nedir? Bu görevlilerin icra ettikleri meslekler nedir?
- h) Kadın danışma merkezlerinde çalışanların kaç sosyal hizmet uzmanı, kaç psikolog, kaç avukat, kaç pedagoğ, kaç çocuk psikoloğudur?
- i) Görev alan personeller mesleki donanımlarının yanı sıra kadına yönelik şiddetle mücadele ve şiddete maruz kalan kadın ve çocuklara destek sunmaya ilişkin ne tür eğitimler almışlardır?

CEVAP 2: Kadın Danışma Merkezleri, Belediyeler bünyesinde hizmetlerini sürdürmekte olup, Bakanlığımız ile yerel yönetimler arasında iş birliği çalışmalarına devam edilmektedir.

SORU 3: Kurumunuz toplam bütçesi içerisinde sığınağa ve kadın danışma merkezlerine ayrılan bütçe ne kadardır?

SORU 4: Sığınağa ayrılan bütçenin bütçe kalemleri nelerdir?

CEVAP 3-4: Kadın konukevlerine tahsis edilen bütçe, konukevlerinin genel idari işleri, hizmet alanların işe ve ibatesi ile harçlık kalemlerinde kullanılmaktadır. Yıllar itibarıyla kadın konukevlerine tahsis edilen ve artış gösteren bütçe miktarı tablo şeklinde aşağıda aktarılmıştır.

YIL	BÜTÇE
2012	13.721.000,00
2013	26.237.500,00
2014	42.119.500,00
2015	59.052.000,00
2016	72.826.000,00
2017	94.284.000,00
2018	102.601.000,00
2019	209.125.000,00
2020	234.717.000,00
2021	276.653.000,00

EK 5- KAYSERİ ŞÖNİM BİLGİ EDİNME BAŞVURUSU YANITI

T.C.
KAYSERİ VALİLİĞİ
Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü

Sayı : E-26855516-400-758900

09.08.2021

Konu : Mor Çatı Kadın Sığınağı Vakfı Bilgi
Edinme

MOR ÇATI KADIN SİĞİNAĞI VAKFINA
Kocatepe Mah. Cumhuriyet Caddesi, Cumhuriyet Apt.NO:17/KAT/5-D:11 Beyoğlu BEYOĞLU /
İSTANBUL

İlgi : 09.07.2021 tarihli yazınız.

İlgi yazınıza istinaden; İlimiz Şiddet Önleme İzleme Merkezi Müdürlüğü tarafından yürütülen hizmetlere ilişkin düzenlenen bilgi yazımız ekinde gönderilmiştir.

Bilgilerinize rica ederim.

Cüneyd ÖZDEMİR
Vali a.
İl Müdür V.

Ek: Bilgi (2 sayfa) (2 Sayfa)

Güvenli Elektronik İmza ile
Aşlı ile Aynıdır.

09.08.2021

Yılmaz B. / KAY

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: F0645B64-91CF-4E3A-A268-570623325DD9

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr>

Gültepe Mah. Talas Bul. No:21 Melikgazi Kayseri

Bilgi için: Hatice ÖZDEMİR
Sosyolog

0352 221 34 91
0352 221 34 91

1.1 Haziran 2021 itibarıyla

a) İlimiz Kayseri de Bakanlığımıza bağlı 2 kadın konukevi bulunmaktadır.

b) İlimiz Kayseri de Bakanlığımıza bağlı ilk kabul birimi bulunmamaktadır.

c) İlimiz Kayseri de Bakanlığımıza bağlı kadın konukevi yönetmeliğinin madde 13 gereği şiddete maruz kalan 60 yaş altı yabancı uyruklu kadınlar hizmet alabilmektedir. Engelli olan kadınlarımız mevcut engeline göre düzenlenen sosyal inceleme raporuna istinaden özel bakım merkezine, 60 yaş üstü kadınlarımız da ilimizde Belediye bünyesindeki huzurevine yönlendirilmektedir.

d-) İlimizde kadın konukevine bağlı toplam 50 kapasiteli 2 kadın konukevi bulunmaktadır.

e-) İlimizde kadın konukevine 7/24 erişim sağlanmaktadır.

f) Kadın Konukevi açılması ve işletilmesi hakkında yönetmelik madde 14 konukevinde kalma süresi, kadının ilk kabul birimine kabul tarihinden itibaren 6 aydır.

g) Kadın Konukevi açılması ve işletilmesi hakkında yönetmelik madde 13 de belirttiği gibi 60 yaşından büyük şiddet görmüş kadınlar ile akıl ve ruh sağlığı bozuk gözlemlenen veya zihinsel engelli kadınlar uygun sosyal hizmet kuruluşuna yerleştirilerek yerleştirme işlemi engelli ve yaşlı hizmetleri genel müdürlüğüne bildirilir.

h-) Kadın Konukevinde kalan çocuklar için barınma, psikososyal destek, harçlık, hukuki destek, yönlendirme ve rehberlik, ücretsiz kreş desteği ve istihdam desteği sunulmaktadır.

ı) Bakanlığımıza bağlı tüm kadın konukevi kuralları aynıdır.

i) Kadın Konukevi açılması ve işletilmesi hakkında yönetmelik çocukların kalabilmesi için erkek çocuklar için yaş sınırı 12, kız çocukları için yaş sınırı yoktur.

j) İlgili sorunun cevabı kadın konukevi yönetmeliği madde 13 maddesinin c fıkrasında bahsedilmiştir.

k) Kadın konukevi talebi bulunan kadınları için gerekli iş ve işlemler meslek elemanları tarafından yapılmaktadır.

l) Kadın konukevi talebi bulunmayan kadınlara Belediye tarafında gitmek istediği il için yol yardımı geçici maddi yardım yapılmaktadır. İhtisas durumunda Sosyal Yrd. Vakfı ile irtibat kurulmaktadır.

m) Kadın konukevi talebi bulunan kadınları için gerekli iş ve işlemler meslek elemanları tarafından yapılmaktadır.

n) Kadın konukevi talebi bulunmayan kadınlara Belediye tarafında gitmek istediği il için yol yardımı geçici maddi yardım yapılmaktadır. İhtisas durumunda Sosyal Yrd. Vakfı ile irtibat kurulmaktadır.

2.1 2021 itibariyle ilimizde

a)-b)Müdürlüğümüze bağlı 4 sosyal hizmet bulunmakta kadın irtibat noktaları kurulmuştur.

b) Şönim de kadın konukevine yönlendirme, hukuki destek, ekonomik destek, müdahale yönlendirme, önleyici hizmet, eğitim ve meslek destek, psikososyal destek hizmeti sunulmaktadır.

c) Müdürlüğümüz bünyesinde tüm personel bakanlığımız personeli tarafından hizmet içi eğitim verilmiştir. Erken yaşta zorla evlilik, kadına yönelik şiddetle mücadele, mağdurla iletişim, finansal okuryazarlık vs. personellere yönelik ileri düzeyde psikososyal destek hizmet içi eğitimi verilmiştir.

Hicran BAKÇETİN
Hemşire

Kurulmuş Müdürü

Notlar:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Türkiye'de Erkek Şiddetiyle Mücadelede Sığınaklar ve Da(ya)nışma Merkezleri

Kadın Sığınakları ve Da(ya)nışma
Merkezleri Kurultayı

sığınaksızbirdünya